

Revistă premiată cu medalia și diploma „Pamfil Șeicaru“ pentru literatură 2008

Climates

literare

Director: Ion Iancu Vale

Foaie pentru minte și inimă, oablă și neatârnată

Anul 2 ■ NR. 15 ■ decembrie 2008 - ianuarie 2009

Ion Iancu Vale

Text despre un alt Moș Ajun

Iar a fost Moș Crăciun

n-a mai dormit ca altădată îmbrăcat, terorizat de teama a nu se trezi mai târziu decât primii colindători. Nu a mai dormit deloc. A așteptat cu ochii larg deschiși și sufletul la gură să vadă florile de pe sticla ferestrei, născute din sărutul de gheață al nopții, topite în multe locuri de răsuflarea și glasurile copiilor, focuri primăvăratice subțiate de ger. A primit copiii în casă. S-au rostogolit înăuntru bulgări de inocență și bucurie, au adus cu ei zăpadă și frig pe căciulile și

hainele lor groase. S-au topit zăpada și frigul în aburi și picături sferice pe care le-a sorbit cu sufletul și cu amintirea. Copiii au cântat apoi cu glas de vestire: „Bună dimineța la Moș Ajun”, ștergându-și cu sânge nasurile dezghețate de căldura casei. A cântat și el cu ei și a crezut o clipă că are tot atâția ani de la botez și tot atâtea palme de la pământ. A fost fericit. Copiii au căpătat daruri, chintesența nopții de Ajun. Ei au băgat darurile în traistele ce le aveau la călcăie și

au plecat, vai, luând cu ei scurta clipă a fugii în copilărie. Au plecat, făcând parte spre alte case, topind și acolo florile de pe geamurile adormite, trezind și acolo doruri și fiori când cu glasurile lor de catifea au cântat „Bună dimineța la Moș Ajun”.

pag. 2

Încercare de filosofie creștină românească

Poetul lunii decembrie **Dan Robescu** pag. 10

Proze ghilotinate

pag. 14

Cu ocazia sărbătorilor de iarnă, religioase dar și laice, și a Anului Nou, revista „CLIMATE LITERARE” urează tuturor colaboratorilor, cititorilor săi, celor care au sprijinit-o, și nu doar lor, multă sănătate, bunăstare și liniște sufletească. LA MULȚI ANI!

Răzvan Davidescu

NAE IONESCU(8)

încercare de filosofie creștină românească

lata unde duce cunoașterea, acest fruct însușit înainte de merit și înainte de a avea capacitatea de a-l controla și întrebuința corect.

De aceea, trăirea mistică bazată pe iubire ca singur vehicul capabil să ne asigure interacțiunea

Nae Ionescu

cu transcendența, trăire mistică particulară Răsăritului ortodox, este singura cale prin care omul poate deveni om, singura cale prin care omul își împlinește menirea, aceea de a străbate drumul de la chip la asemănare, de la existență la ființă, și prin care va deveni fiu al lui Dumnezeu prin înfiere.

Vedem așadar cum Nae Ionescu își fundamentează întregul sistem filosofic pe adevărurile creștine. Nu știm dacă face acest lucru în urma unei prealabile întâlniri cu teologia creștină, sau dacă filosofia lui se suprapune, se regăsește pur și simplu în religia creștină. Adică, vreau să spun că și Nae Ionescu poate fi dintr-un anume punct de vedere considerat ca acei mari filosofi, care, datorită raportării pertinente la Adevăr, înainte de Revelație, au ajuns, deși erau păgâni, să fie pictați pe pereții unor lăcașuri de închinare creștin-ortodoxe. Ceea ce este cert, e că acest filosof modern, școlit la universitățile europene și căruia îi plăcea să surprindă în toate prin avangardismul său, face din teologia ortodoxă răsăriteană, un cadru general pe care se încumetă să fundamenteze o metafizică sistematică, predabilă într-o universitate modernă. Adică alege să abordeze problematica fundamentală a filosofiei, dintr-o perspectivă inedită, aceea a valorilor creștine. Mai mult decât atât, spre stupefacția multora și spre indignarea numeroșilor detractori, nu numai că și raportează cursurile de metafizică la problematica creștină, dar face o adevărată apologie a creștinismului printr-o virtuoasă și mutuală justificare a creștinismului și deopotrivă a metafizicii sale.

Nu e greu să înțelegem de ce acest om a fost atât de blamat, atât de pus la zid de-a lungul a aproape un secol, atât în regim monarhic, comunist, dar și după momentul istoric decembrie 1989.

A supărat și deranjat profund prin adevăr, prin creștinism și naționalismul său într-o lume înțesată de liber-cugetători, de ignorați, de zidari ai unei iluzii ce denotă decrepitudinea paroxistică a spiritului uman. În acest context îi înțelegem și îi scuзам lui Nae Ionescu excesele naționaliste, unul dintre ele vexându-l puțin și pe dragul nostru Steinhardt (paradigmă a imposibilului devenit posibil), acela care se referea la faptul că dacă nu ai sânge de român, poți fi un bun român dar cu nici un preț și orice s-ar petrece nu poți fi român. Reacția de dezamăgire a lui Steinhardt nu poate decât să ne onoreze, pentru că știm cât de mult idolatriza acest popor căruia a ajuns să îi îndrăgească până și defectele, așa cum singur a mărturisit cu valoare testamentară unui prieten.

Însă și Steinhardt, suntem convinși, l-a înțeles pe Profesor, știind grija acestuia față de un popor atât de hăituit, și atât de mult aflat în calea dizolvantelor acțiuni. Suntem siguri că l-a înțeles conservatorismul și spiritul de castă, de care uneori, profilactic și temător, Profesorul făcea dovadă.

Și mai ales știm că întotdeauna a vorbit cu admirație și respect de Nae Ionescu, fapt pentru care a câștigat în închisorile comuniste recunoștința și prietenia adevăraților români.

Așa cum spuneam la începutul lucrării, amintirea lui Nae Ionescu prin publicarea unei simple scrisori la doi ani și mai bine după moartea sa, a stârnit reacții dintre cele mai vehemente. De asemenea, amintirea sa s-a vrut a fi trecută sub obroc într-un mod draconic în timpul comunismului, iar după decembrie 1989 nu simțim la nivel de reprezentanță oficial-statală a culturii române vreo apreciere și recunoaștere a sa. Aceasta pentru că probabil aceleași interese subversive spiritului și culturii române sunt la conducerea țării, iar lipsa dorinței de „reabilitare” a Profesorului, ne arată măsura în care acesta a contat în lupta cu aceste forțe.

În capitolul „Nae Ionescu și ecumensimul creator” din volumul II al lucrării Istorie și Cultură, Dan Zamfirescu ne siderează prin curajul său de a spune lucrurilor pe nume în legătură cu „cazul Nae Ionescu”.

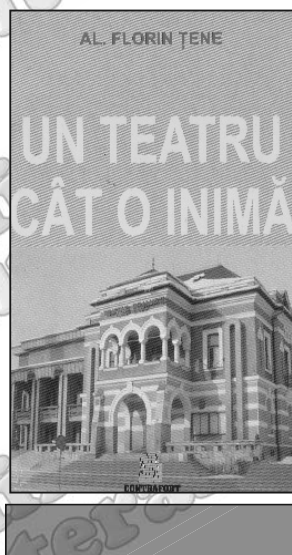
Afirmă că apariția Profesorului în istoria noastră a fost cu adevărat providențială, când elementele conjuncturale invocau mai mult ca oricând necesitatea pentru salvarea neamului și a valorilor acestuia, existența unei minți strălucite capabile să înțeleagă mersul vremii și să mobilizeze limitatele resurse ca nimeni alta.

Grație eforturilor sale concretizate și într-o întreagă generație de adevărați români și creștini, planurile dizolvante au fost dejucate și vor mai fi prin permanenta invocare a exemplului Profesorului și a spiritualității și culturii generate de el în tezaurul neamului.

Prin tot ce a făcut, „Nae Ionescu s-a ridicat împotriva a tot ce este rațiune uscată față de plinătatea trăirii, a tot ce este mecanism față de bogăția polimorfă și fecundă a vieții. El și-a găsit izvoarele de apă vie, puterea de rezistență și calea spre adevărurile renașterii în duh, în adâncurile Ortodoxiei, în această ipostază răsăriteană a trăirii și a rodirii creștinismului, din care a făcut cel dintâi axa cugetării române moderne, chiar dacă nu totdeauna teologul Nae Ionescu s-a putut ridica la înălțimea echivalentă trăirii sale creștine. Dar pe aceasta din urmă el a exprimat-o cu o capacitate de convingere și contagiune neegalată decât de ceilalți doi cititori ai ființei noastre creștine: Neagoe Basarab și Dumitru Stăniloae”.

FINAL

Din biblioteca revistei „Climate literare”

Vasile Militaru

motto:

*De la Dumnezeu poți cere
Tot ce vrei să-ți fie bine,
Dar isprava faptei bune
Cere-o numai de la tine !*

AM VORBIT CU MOȘ CRĂCIUN

Moș Crăciune, Moș Crăciune, - vrăjitor cu barba albă,
Ce te-arăți la toți copiii în a visurilor salbă, -
Câtă sfântă bucurie mi-aduceai, - la toate leac, -
Când veneai, luptând prin vifor,
mai acum un sfert de veac!

Te-am văzut în vis și-azinoapte, Moș Crăciune bun și sfânt:
Se făcea că, - eu, căruțul, - tot copil ca-n vremuri sănt,
Însă, trist eșind în cale-ți și de doruri mari pătruns,
Tu m-ai întrebat, moșnege, de ce-s trist,
- și ți-am răspuns:

„Moș Crăciune, Moș Crăciune, - vesel nu mai pot să fiu,
Fiindcă azi, - nu știu de unde, - știu atâtea câte știu:
Și, anume, știu, moșnege, că, în tolba

Vasile Militaru

ce-ai în spate,
Tu duci daruri la copiii fericiți de prin palate;

Duci acelor cari în lume sunt în adevăr bogați, -
Ce-n căminuri mângâioase au și mame, au și tați, -
Însă uiți mereu orfanii aruncați de nenoroc
În coliba fără pâine, în bordeiul fără foc!...

Și-astfel, sfinte Moș Crăciune, - pe când unii veseli cântă, -
Încărcați de-atâtea daruri ce le-adiu în tolba sfântă, -
Alții, triști, cu frigu-n oase, lunecând pe-al morții iaz,
Plâng în umbră și le-ngheață lacrimile pe obraz!...

Rugăciune

Sub Cerul Tău, în anii-mi trecători,
Clipite curse din eternitate,
Nesățios sunt Doamne, de comori
De aur greu și pietre nestemate.

Le vreau mereu mai grele să m-apele
Cu cât mergând pe drum știu bine-foarte
Că fiecare clipă care trece,
C-un pas mai mult m-apropie de moarte.

Dar ce-mi pasă de moarte mie oare?
Când ai comori precum îmi place mie,
Biruitoare calci moartea sub picioare
Și mergi cântând mereu în veșnicie !

De-aceea, Doamne, ruga mea ascultă:
Dă-mi ce smerit îți cer, cu lacrimi grele
Comorile cu strălucire multă
Din strofa-ntăi a rugăciunii mele!

Dă-mi aur, Doamne... Aur să mă-ngroape.
Dar nu comori de aur care sună,
Ci aurul iubirii de aproape
Cât munții toți Tu-n inimă-mi adună!

Dă-mi pietre scumpe, Doamne, să le seamăn
Pe-ntinse lunci cu mâinile-amândouă,
În zori de zi cu rouă să le-ngeamăn,
Să-ntreacă-n străluciri a luncii rouă !

Dar nu vreau nestemate pieritoare
Cum pierie toată rouă din poiene,
Ci lacrimi, Doamne, cu scilpiri de soare,
Pe drumul vieții, să-mi anini în gene!

De cei umili, cu mila toată-n ele,
Să simt mereu că inima-mi se rumpe,
Dureri să curm cu lacrimile mele,
Cum nu se pot curma cu pietre scumpe.

Pân-ce pământu-mi în pământ nu-l năru,
Cu-asemena comori, ciubere pline,
Atâtea-Ziditorule, să-mi dăru,
Să pot sui cu ele pân-la Tine...

Să-nngenunchez smerit, și, drept aceea,
De ele covârșit în a Ta față,
Cu grelele-mi comori să-mi cumpăr cheia
Grădinii-n veci cu țară moarte-Viață.

Și-n larg sobor cu toți ai Tăi aleși,
Să cânt înfiorat de măreție,
Sub ai Eternității albi cireși:
"Ossana Tie-n veci, Ossana Tie!"

Sfat bun

Când te duci în altă țară, - ca să ai ferice trai,
Trebuie să ai moneda țării-n care vrei să stai.
Dacă n-ai acea monedă, unde-ai poposit străin,
Traiul tău în acea țară nu poate fi decât chin...

Deci, din viața pămînteană când pleca-vei pentru veci
Doar cu-a binelui monedă cât mai încărcă să pleci,
Căci ea singură-i moneda pentru care-n veșnicie
Poți să cumperi ale Vieții nesfârșite bucurii !

Un sfat bun!

Dacă n-am avea credință Spre Altare să ne poarte,
Am fi niște viermi ce-am merge Pe-ntunerice pân-la moarte !

Rătăciților, acelor, care-n lume spun mereu
Cum că lumea-i o-ntâmplare și că n-are Dumnezeu,

Aținându-le cărarea, „întrebare” azi le fac:
De ce grâul, „pâinea lumii”, nu-l culegem din copac ?

De ce pomii de pe lume n-au drept roade pietre grele
Și cu-asemeni roade, ramii, nu se-nalță pân-la stele ?

De ce soarele, în loc de milostiva lui lumină,
Nu revarsă întuneric pe smintita noastră tină ?
Și de ce de mii de veacuri, firea-ntregă cu-ale sale,

Ascultând aceiași lege, merge-n veci pe aceiași cale ?..
N-au să știe rătăciții și de-aceia le spun eu:
Stau de-asupra tuturor „vremii lui Dumnezeu”!

Ne-ndoiș că sunt în stare învățații lumii mele
Să măsoare depărtarea, de la noi și pân-la stele...

Mintea lor străluminată poate încă să măsoare
Câtă apă e-n oceane, câtă lavă arde-n soare...

Însă, Sufletul, această taină grea, nedelegată,
N-au să poată învățații să-l măsoare nicio dată!

Astfel că, prin poarta morții, el zbucnește-n largă fire,
Ne-ncăpând nemărginirea-i, decât în nemărginire !

În fiecare om e Dumnezeu,
Cum diamantu-n rocă este-nchis !..

De vrei să-l vezi și tu, o, frate-al meu
Fă-ți Sufletul cel negru, „Paradis” !
Cioplește ne-ncetat în stânca zgurii
Ce s-a-nfrățit de veacuri cu argila:

Iubirea caldă, pune-o-n locul urii,
În locul nepăsării pune mila...

Și vei simți atunci sub largă fire,
Lui Dumnezeu cum Suflet-ți se-nchină,
Cum cântă și se-nalță-n fericire,
Străluminat de marea Lui lumină !

Prietenie, aș vrea să te cânt...

Prietenia este iubirea care înnoiează viața și-i dă un sens. Ea se contopește cu generozitatea și e singurul sentiment dezinteresat. Pierdută, omul trăiește din dăra ei luminoasă. În veci negăsită, urmele ei se văd pe toate cărările vieții. Oriunde vei pune piciorul,
Omule iubitor, te vei regăsi cu prietenia, căci altfel ce am, deveni, când am ajunge undeva și am ști că nimic nu ne așteaptă? Ce ar fi, când am pleca și am fi siguri că nimeni nu se va mai gândi la noi?

Prietenia e în noi. Totul vine din noi. Nimic nu vine din afară. Și acela care nu găsește iubirea în el, nu găsește afară nimic. Fără dragostea care ne fecundăază inima, toate frumusețile terestre sunt reci și înspăimântătoare.

Panait Istrati

Răsărituri și apusuri ce vărsați văpăi de aur peste nepăsarea firii și voi ceruri străvezii ce vă contopiți cu marea; și voi nopți de-argint, măsurii nepieritoare; și voi preumblări nesfârșite de fioruri, - ce ați devenit voi, toate aceste măreții, fără iubirea care e în om? Dezolări neptuniene!

Farmecul e în noi, întreținut de iubire. În afară: marea indiferență!

Nu poți iubi lumina, fără să iubești în același timp oamenii. Nu pe toți. Nimeni nu-i iubește pe toți și nici lisus nu i-a iubit astfel.

Iubim doar ceea ce ni se aseamănă în felurile privințe. Iubim dorințele noastre.

Adesea, cântărind oamenii, m-am înșelat pe jumătate. Niciodată în întregime. Dar cu cât mă înșel mai mult, cu atât merită osteneala, deoarece aici nu e vorba decât de viața frumoasă, sănătoasă ca apa de izvor și puternică, ca fulgerul.

Iubesc omul, când poartă în sine dragostea pentru prietenie. Iubesc femeia, când sângele îi este aprins de patima cărnii. Mă dăruiesc lor cu frenezie,

fără să mă toclesc. Asta costă scump, dar niciodată dezamăgirile suferite n-au fost și nu vor fi în stare să micșoreze suma dorințelor mele.

Îmi caut pretutindeni norocul, cu furia cartofului. Joc totdeauna larg, deoarece nu pot suferi zgârcenia. Dacă mă înșel, nu pierd nimic: celălalt e în pagubă. Nu pierzi nimic, atunci când te dăruiești cu totul. Altminteri, ar însemna să poți spune despre soare că-și sleiește forțele când se dăruie fără cruțare și fără alegere. Cu atât mai rău pentru ghețari: se topesc ei înșiși!

Dar când câștig, pun mâna pe-o comoară! Vorbesc despre sentimentul prieteniei, deoarece, vai! pasiunea cărnii este ca fulgerul: puternică dar nu ține mult.

Mândria se pedepsește în viață! În ziua în care nu mai ai nimic de dat, nu mai poți face fericit pe nimeni. Smochina - care stă teapănă în vârful pomului, sau către care nici o mână nu se întinde s-o culeagă, sau nici o gură nu se apropie s-o muște, când este coaptă - se usucă, se întărește și moare contemplând cerul...

Să dai, să dai - iată marea fericire a

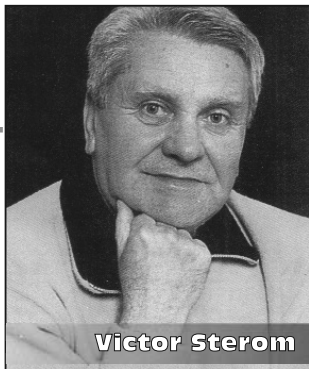

Panait Istrati

vieții.

Să dai, mai ales la timp, fiecare lucru la vremea lui. Să dai răsul, să dai lacrimile... Să-ți trăiești avânturile, să-ți trăiești durerea... Să înhați raza de bucurie, care fuge, să-ți arăți dinții frumoși în răsul pe care niște ochi umezi ți-l cerșesc și apoi, apoi să plângi nebunește, din toată inima, sătul de bucurie! Să plângi un timp... Și apoi să răzi.

Iată cum este alcătuit lutul meu și ceea ce iubește. Nu-s mulțumit din cauza asta.

Victor Sterom

Fulgurații de Victor Sterom

Tania Lovinescu ■ Exercițiu de luciditate ■ Editura Cartea Românească ■ București

„Trebuie să avem și asemenea nopți/în care pleoapa nu doarme,/gândul nu doarme/și mâinile, muncitele mâini/se odihnesc/asemeni cumpenelor de fântână/ce și-au pierdut verticala./Trebuie să avem și astfel de nopți./Ce-mi rămâne/în urma lor?/Desenul pur al ființei tale/și asta numai un-eori.” (Insomnie, pagina 27).

Poeta Tania Lovinescu subliniază prea apăsător unitatea tematică a volu-

mului „Exerciții de luciditate” ce au chiar această funcție, de precizare a identității și nu e lipsit de interes să amintesc, unde vom descoperi o unitate în diversitatea atitudinilor stilistice, cât și nota constantă pe care o putem caracteriza ca fiind un rece extaz al combinațiilor de forme poetice subtile și ingenioase. „Copilul copilul meu/mă privește în ochi și-mi spune-/mi-a fost dor de tine/Vorbe, îmi spun, toate sunt vorbe,/rafturile cu cărți pe care le iubesc,/norii fermecători în continuă mișcare,/creionul, ceasornicul, prietenii/corbe, doar vorbe!/Dar știu că aceasta/e așa cu care suntem cusuți unul de altul/ca să nu cădem în hău,/în ispititoarea văgăună a liniștii,/a împăcării cu moartea./Aceasta e așa cu

care suntem cusuți/de adânc și înalt, de livezi și cocori,/de ape și sămburi/așa cu care ne coasem inima/când stă să se rupă de durere./Această așa ce se toarce din privirea lui/care-mi spune-/mi-a fost dor de tine!” (Copilul copilului meu, pagina 30).

Poemul Taniei Lovinescu vine rostogolind sfera cunoașterii strălucitoare, taie marginea inefabilă a clipei cu amintirile foșnind aidoma unor mări decapitate de fulgere și păsări. În fine, poeta este și în aceste „Exerciții de luciditate” o sentimentală; dar o sentimentală a poeziei. Sensul căutărilor, întrebărilor și răspunsurilor sale, constă în restaurarea ideii de convenție poetică, nu fără de riscul de a trece uneori în exces. Motivele, temele și simbolurile

sunt aduse și propuse în virtutea unei singure legități: aceea a numărării provocate de noutatea distribuției versurilor și combinării lor, conjuncturale.

„O după-amiază goală/ca o câmpie goală/pe care nu se vede nici umbra unui pom,/trec orele încete/trăgând în funii noaptea/în sens invers cocorii au mai adus un zvon./Pe masa mea de lucru/o ceașcă albăstruie/cu scoici, nisip de aur și fluturi de mărgean,/grafie delicată,/mi-aduce flori în casă/și marea nesupusă/cu vuiet larg și tandru răzbind din an în an./Nisip, flori, aur, fluturi,/fărăme dintr-o vară de drag și de visări/și-n după-amiaza goală/ca o câmpie goală/în palmă-i promisiunea văratecelor mări”. (Ceașca albastră, pagina 54).

Cezarina Adamescu ■ Logodnă mistică ■ Editura Arianda ■ Galați ■ 2007 ■ Prefață de Emeric Chvala

„Suprema Lumină, în creația doamnei Cezarina Adamescu, ne dă uneori răgaz, se ascunde pentru a rămâne singuri cu Dumnezeu, pentru a nu mai vedea ceea ce e rău. Cuvintele răsărite pentru slujirea luminii se înalță în dansul aducător de liniște și pace în sufletul cititorului, nescotind însă, atunci când e cazul, realitatea pământeană, tipând în întuneric, cu strigăt dureros de uman”. (Emeric Chvala)

În esență, „Logodnă mistică” e o abordare originală a stării de tip imnic în poezie. Cezarina Adamescu pomește de la concepția afinităților categoriale dintre mistic și metafizic – mitul eternei – logodnei – stabilind paradigmatic rânduilele

primordiale: singurătatea cosmică și destitul creator al omului.

„Ce de scânteii/Aruncă luminile ochilor mei!/Mă doare aerul/Mă doare lumina/Cu irizări albastre,/Lumina apei lucii, străvezii,/Lumina din aște, /Din flacăra în pălălaie,/Lumina bălaie/A grăului dat în pârg/Pe care cu sărg/În dorința palmelor/Mele o adun,/Lumina din ochi de lăstun,/Lumina din ochiul păunului,/În foiță cu coada-i rotată./Când vede păunița mirată...” (pagina 36).

Alternând raportul dintre gândirea mistică și prozodia semantică, Cezarina Adamescu constată în fluxul poetic că între cele două linii de forță se personal-

izează logosul și în același timp, se metamorfozează misterul. Ea știe că „omul” e o ființă metaforică, de unde metafora „logodită” cu simbolul culminează în iubire și mit; mitul în sine capătă însă ființă odată cu viața poemului însumat aici în 60 de pagini de carte.

„Pasageră,/Lumina trece orice barieră,/Trece prin zid/Pătrunde în vid./Am dorința să afl/Lumina/De unde survine ființa,/Luminăși ființial/Din cel primordial,/Lichid amniotic,/Esențial,/Pe care alunecăm la venire,/În tipătul sfâșietor/De iubire/Al mamei născând/Un prunc de lumină flămând...” (pagina 15)

Sugestia acestui poem-fluviu constă

în faptul că se dezvoltă ontologic, luând „misterul” drept punct de plecare dar și de ajungere „pe căile dragostei prin meditație, contemplație și viziune” în punctul propriu al sensului întrupărilor revelatoare.

„Odată, când se-nsera/Lumina mă urmărea./Aproape de asfințit/M-a fugărit,/S-a ținut scări de mine/Până m-am ascuns sub ruine./Până i-am intrat sub piele/S-a ținut pe urmele mele-/S-a lipit de mine/Ca o străină/Până m-am făcut/Leocă de lumină./Se revărsa, îmi șiroia/Deversa./Până se-nnoia./Voiam fără pricină/Să mă spal cu lumină” (pagina 60).

Grigore Grigore ■ Vis de septembrie ■ Editura Bibliotheca ■ Târgoviște ■ 2008

„Autor cultivat și rafinat, Grigore Grigore practică poezia ca pe un exercițiu spiritual de autodesăvârșire scriind deopotrivă în vers clasic și modern cu o evidentă vocație pentru expresia lapidară, pendulând între rostire și tăcere.” (Cezar Ivănescu pe coperta a patra).

Volumul de care ne ocupăm este format din două mari secțiuni: Vis de septembrie unde poetul „atacă” poemul haiku, încadrându-se în parametri niponi 5-7-5 silabe și în normele europene răspundând la întrebările intrinseci: cine, unde, când.

A doua secțiune a cărții are titlul

simbolic: P.S. ca și când autorul ne-ar avertiza: stați că mai am ceva să vă spun. Așadar, Grigore Grigore scrie poeme scurte (concentrate) străduindu-se cu o anume propensiune să cunoască marile valori născute pe alte meleaguri, deoarece, poemele unui haikin, fiind – clșee- sau umbre ale momentului, nu trebuie să adune imagini în jurul unui verb, oricât de bogat ar fi cadrul. Este necesar ca ele – imaginile, să trezească meditația, contemplația, împletindu-se cu fantezie și idei precis conturate în miniaturi lirice.

„Respirația puiului/ între aripi/ vânt de primăvară”. Sau: „Calul cât câmpul

dusul ântorsul/ și eu cât visul mamei.” Și: „Printre porumburi/ urmele roților/ ca niște umbre.”

În Post-Scriptum poemul este format din două părți în care ni se relevă o forță de transfigurare lirică insolită, cu un tonus susținut și o iradiere unitară.

„Că niciodată nu găsești urcând/ Decât în tine, simplu și curat,/ Frumosul vis care ți-a fost în gând/ Cum mama ta cea bună te-a visat./ Am deci răbdare, dragoste și ploii/ Și am cuvinte depărțate la toți/ Și-atăta depărtare simt în noi/ Că nu încape între mii de roți.”

Virtutea acestor versuri rezidă în concordanța dintre temperamentul

nativ și rostirea clară pe care – vocea-o adoptă cu siguranță remarcabilă. Astfel, discursul liric e dens și convingător, animat de o claritate necontrafăcută. Poetul târgoviștean Grigore Grigore cunoaște „logica” după care claritatea lirică își are – izvorul- în transcrierea semantică elementare.

„De treci pe stradă, dintr-o dată simți/ Că ești transpus sau transmutat în timp./ Că-ți crești copii care-ți sunt părinți/ Și tot cu ei din când în când faci schimb./ Peste cuvinte că arunci tăcerea./ Cea poliglotă a împotrivirii/ Și din toate să accepți averea/ Ce-o dătozezi durerii și iubirii”.

Are mama două fete

Luminița Zaharia

Are mama două fete:

o fată (mai) mare simplă, gingașă ca o floare!
Ea merge în virful picioarelor să nu deranjeze frunze sau mușuroaie de fumci.
Desenează prin aer, cu degete fine și mici
forma lucrurilor, conturându-le rotund și albastru, cu un halou de lumină...
În rochie albă de borangic

cu coroană și salbă de crini imaculată dulce fără vină
vișind la omul din lună
fata mea vorbește petic cîntă suav înfloară grădini
nu pierde nimic sufletul ei ca o comoară
nu fuge niciodată din țară...
C-un porumbel pe umăr, parfumată fructat,
și, o, nefiresc de discret,
are șovăieli de poet dar îi stă bine...
Seamănă oare cu mine?
O privesc pe furis

printr-un vitraliu colorat -
sînt un pic mîndră, un pic întristată...
...și-o fată (mult mai mică) răsfățată
fișneată, guralivă, voluntară
cu suflet pribegind prin altă țară
surprinsă-n contrastantă acua-relă -
fata mea vitează, fata mea rebelă!
Justițiară, impulsivă, băiețoasă
(fără-ndoială e și ea frumoasă)
vișind să pună bocancul pe Lună
cu blugii rupți, cu părul de arici
fumind ca turcii și cu mintea brici
și, evident, cu o cobră pe umăr...
Ea cîntă rock mai tare ca țaria
reconstruind din metereze poezia...

O privesc, și pe ea,
cu oceanul întors -
sînt un pic mîndră, un pic revoltată...
Nu mai știu dacă le-am născut sau le-am scris
sau le-am crescut dintr-un vis...
Cert e că ele sînt aici, laolaltă
și se iubesc
și le iubesc
pe fiecare mai mult ca pe cealaltă!

Nici una, niciodată, nu mă minte.

Nici fata mea rebelă,
nici fata mea cumințe.

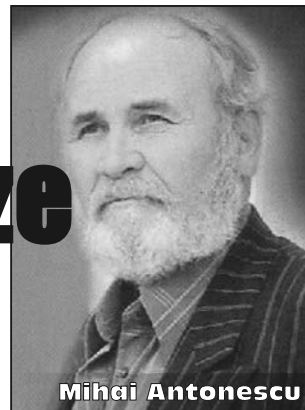
Ion Maria sau iubiri condamnate să dureze

Mihai Antonescu

„Doamne, nu ne da cât putem noi duce” pare a șopti înfrigurat matinalul trecător despicând în zigzag dimineața cartierului mărginaș, plină de tomberoane și câini osteniți după atâtea nopți cu lună. Dar, nu în rugăciune e scăparea, după cum nici în promisiunile mai marilor urbei nu crește iarba curățeniei sfințelor tălpi, ci, în acceptarea daturilor până la împăcarea cu ele. De aici, cum vedem, începe excelentul expozeu al poetului Ion Maria în minunea de volum „Povestiri în cartierul de est” apărut la editura BRUMAR în anul 2007. Alchimia stărilor de fapt, trecerea griului prin borangicul inefabil al cuvintelor până la dreptul luminii de a mângâia tângia unui suflet ce nu se predă, cum s-ar crede, crudei, inevitabilei realități, pe principiul că „tot ce nu poate fi schimbat, e în măsură a fi îmblânzit”. Ion Maria este un contemplativ ce se apropie de oameni ce se apropie de oameni și lu-

cruri cu o măreață înțelegere, căutându-le sensul și menirea în fotografia strâmbă a unui timp fără legi sau repere. Căci, numai el, poetul, mai reușește azi să învie un surâs autentic pe obrazul veșted al unei lumi ajunse în stare de bordel: „chiar dacă trăiesc/aici unde gunoarele/țin locul/unor copaci/nu înseamnă că/sufletul meu/nu este un fluture/care stă suspendat/pe cer/și toți copiii lumii/ar vrea să se joace/cu el” (fluture). Și, precum în vechile Upanișade indice, poetul stă și ascultă freacățul ființei din om și animal totuna, comunicându-i împacă cu Dumnezeu și soarta pe toți dezmoșteniți fără vină ai poemelor lui: „vețivul doarme/alături de un câine/sub un pom/și amândoi tresar/prin somn/în același timp/unul visează/o sticlă/iar celălalt/un ciolan/pe amândoi/îngerul/i-a uitat/dar visul/îi unește” (vise). Ion Maria stăpânește pe deplin limbajul unei poetici fără adaosuri sau inutile artificii, mizând exclusiv pe forța cuvântului frust, lăsându-l să nască

și să renască din sine, până la decantare. Poemul astfel întregindu-se, lumina lui devine aproape sonoră în urechea inimii celui ce-l ascultă, și iată cum, îngerul, câinele șchiop și poetul își află rost și loc de pașnică viață în el: „scriu pentru oameni/dar și pentru câini/ori pisici/în felul lor/și animalele/mă citesc/atunci când își caută/hrana lor zilnică/prin gunoarie/tot ce trăiește/trăiește poetic/pe orice pământ” (scriu pentru oameni și câini). Uneori, griul murdar lipsit de sentimentul vinovăției ce-i tulbură pe alții, se ridică precum un abur din poemele lui Ion Maria, să întâlnească binecuvântata, uimită liniște a întâiilor zăpezi. E o clipă cât veșnicia când sfinții și câinii se preumblă prin fața lui Dumnezeu, indușoșându-L cât pentru o lacrimă: „abia căzută/zăpada/ascultă/liniștea/la ora când/numai câinii/și sfinții/mai umblă/prin cartier” (ora). E o iubire în tot și toate, condamnată să dureze chiar mai mult decât miracolul unei singure cărți, fiindcă poetul Ion

Mihai Antonescu

Maria nu-i în paginile astea decât un înțelept ajuns desculț la porțile unei realități cu mult mai terifiante, dar pe care, mintea lui o poate cuprinde și supune oricând unei noi alchimii. Pentru una ca asta și pentru încă multe altele, natura „suav-dezmierdată” a poetului, cum bine observă Gheorghe Grigurcu, e încă una din uneltele cu o mie de întrebări pe care Ion Maria le utilizează până la măiestrie. E știut, marea poezie a lumii din cuvinte simple se naște, după cum, cele mai frumoase flori, din noroi răsar, cum spune un vechi proverb persan: „totuși florile/reușesc/să crească/printre gunoarie/din cartierul meu/îngerii luptători/printre atâtea/diavoli/ce există în aer/și-n noi” (flori).

Foșnetul pădurilor în mers

Un lucru bine făcut, de o importanță absolut covârșitoare, nu se întâmplă să-ți stea dinainte oricum oricând, mai ales când acel lucru poartă în alcătuirea lui densă tocmai spiritul celui ce-l întocmește pe-ndelet, singur și tenace, cum este caisul acestui important scriitor și cărturar teleormănean Stan V. Cristea. Să-i iubești, să-i respecti pe ai tăi cu inima, dar mai ales cu mintea, să le cauți locul și importanța în vreme si curgere, e ca și cum ai asculta foșnetul unei păduri în mers, mutându-și răcoarea, arșița și umbrele pe întinsul câmpiei Teleormanului, veac după veac, după cum ți-e gândul si voința.

De la bun început vreau să precizez că o lucrare cu un conținut apartinător strict fenomenului literar si publicistic cum este DICȚIONARUL SCRITO-

RILOR ȘI PUBLICIȘTILOR TELEORMĂNENI, incumbă un travaliu si o implicare ne la îndemâna oricui, iar pentru Stan V. Cristea meritul este cu atât mai mare, cu cât si-a asumat nașterea acestei minunatii pe cont propriu, dintr-un orgoliu deplin justificat, dintr-o convingere a necesității și puterii de întocmire dar sigur, toate plătite cu asupra de măsură pe drumul strădaniei și al facerii. Să-ți treacă prin mâini și suflet zeci, sute de lucrări bibliografice, să cauți în monografiile, sinteze si referințe si să iei în studiu și nesomn zeci de alte dicționare județene mai bine sau mai puțin bine întocmite, veșnic în pânda obiectivității și mereu pe urmele aparținătorilor tăi de leagăn si țărână, este egal cu a lega timpul de pragurile casei tale, obligându-l să respire numai după ceasul tău bio-

logic. Personal, nu am avut prilejul să urmăresc reacții la apariția dicționarului în cauză, însă după ce mi-a parvenit în fine și mie, pot spune fără teama de a greși, că este pe departe una dintre cele mai bine întocmite lucrări de până acum, inevitabilă pentru realizarea într-un „cândva” mai mult decât necesar, a unei enciclopedii a literaturii române. Cu peste opt sute de nume de scriitori si publiciști, (zestre greu de egalat în oricare altă parte a țării) începând cu Constantin Abăluță si până la Toma Zotter, dicționarul e o mărturie de valoare și ținută cărturărească, un omagiu adus culturii românești din toate timpurile, ce a binevoit să așeze Teleormanul drept unghi de sprijin al bolții unei spiritualități nepereche. Peste timpul și nemoartea lor, se întâlnesc aici, marele Gala Galac-

tion cu Doina Cherecheș, dar și Florin Costinescu, cu Hortensia Papadat Bengescu, Constantin Noica, Iordan Datcu, dar și Mircea Drăgănescu sau Rodian Drăgoi, George Genoiu, Constantin Turturică, dar si Florian Cristescu sau Liviu Comșia, Constantin Salcia, Al. Florin Tene, Dimitrie Teleor, Ieremia Cavalea, Zaharia Stancu, Marin Preda, Dimitrie Stelaru... Mulți Doamne, veșnic tineri si vii, cum stelele clipind în ochii apropiului-departel din cerul sufletului românesc! Cu toții sunt pădurea în mers a lui Stan V. Cristea, foșnind neîncetat înspre bănuielnele răsărituri de neuitare și carte, câtă vreme timpul stă legat de pragurile casei lui, în așteptarea a încă ceva... Căci, dinspre Teleorman si dinspre luptători ca Stan V. Cristea, totul este cu puțință.

Agricultura scoasă la reformă sau desțărănizarea modernă și definitivă

Corin Bianu

Chiar în 1990, când încă nu se răcise Ceaușescu, Necum să înceapă a putrezi de-adevăratelea, Țăranii din întreaga Românie Au spart C.A.P.-urile ca pe cepe, De curgeau din ele, în toate direcțiile, Tractoare și semănători, vaci și viței, ovine, porcine, Ei luându-și doar pământul confiscat anterior! Cai și boi de plug nu mai erau însă, Chiar de s-ar mai fi găsit, Țăranul se modernizase între timp, pe

cale socialistă, Și nu mai putea merge desculț pe brazdă În urma plugului tras de animale, Iar tractoarele luaseră urgent direcții mai intelectuale, Ori zăceau la fier-vechi!

Pământurile, redobândite legal, au rămas repede de izbeliște, Năpădite de inamici vegetali ai culturilor, buruienile, Din lipsă de mijloace de muncă – Noroc cu importurile, care compensau din greu... Tranziția a înaintat totuși, anevoios, dar sigur!

Și uite așa, în nici două decenii, Începură pământurile să se adune din nou, Pe prețuri de nimic, La câte unul, îmbogățit, Dumnezeu știe cum, De nu mai trebuia să se străduie autoritățile Să dea latifundiare un dolar bucata Ca pe vechile întreprinderi industriale... Spre norocul lor, între timp, unii dintre țăranii Ce apucaseră agricultura de mai înainte și o practicaseră, Și-au dat, cu satisfacție duhul, ca. proprietari de pământuri, Iar urmașii lor nu cunosc, ori n-au de

unde să afle Meseria de țăran, Așa că au respirat ușurați După ce-au scăpat de terenul agricol, pe mai nimic, Ca de pământul cleios ce se lipește de picioare... Cu proprietari de latifundii și muncă salariată, Plus utilaje agricole perfecționate, Lucrătorii agricoli nu mai cultivă pământul străbun Și nu-i mai putem numi țăranii, Că n-ar mai corespunde realității, iar jignirea ar fi irefutabilă!...

Imaginea Fecioarei în opera lui Cezar Ivănescu

Alina Safta

Alina Safta

Simbolul fecioriei, purității, apare în creația lui Cezar Ivănescu în chipul maicii, Fecioarei, simbolul vieții, Cuvântului întrupat și al alinării morții. În ciclul de poezii intitulat *Rosarium* sunt redată ipostaze ale Mariei, maica sfântă, simbolul vieții, purității și credinței strămoșești. Cultul Mariei este redat în versuri pline de muzicalitate, simboluri, ce par adevărate imnuri de slavă adresate direct Mariei, născătoare de Dumnezeu, dar și naturii firii omenești. Frumusețea și valoarea versurilor ne duc cu gândul la psalmii și cântările religioase, redată într-un mod original și inedit de poetul care lasă impresia că versurile sunt simple trăiri exteriorizate cu ajutorul puterii cuvântului.

În *Rosarium* (Bocet), poetul definește actul creației, al nașterii care este o depărtare de divinitate: „În pântec mă porți/ să mă-nvii din morți”, iar poezia pare un strigăt sfâșietor către divinitate. Muzicalitatea versurilor, repetiția versului „Mari, Mario!”, accentuează suferința ce pare mai presus de fire: „leu n-am vrut să-nvii/ pe lume să viu”. Detașarea de divinitate redată direct este descrisă ca o vindere: „mă rog, nu mă vinde”.

Impresionează îmbinarea divinului cu omenescul, cu destinul, cu refuzul omului de a învia, refuzul vieții, evidențiat cu ajutorul repetiției strofei în finalul poeziei: „!Mamă cu mâini sfinte, /Mă rog, nu mă vinde, /Mari, Mario!”

Motivul marianic, al fecioarei protectoare, apare în creația lui Cezar Ivănescu, aceasta fiind evidențiată în diferite ipostaze: astfel, apare ca o femeie, dar și natură divină: „!Mamă cu mâini sfinte, /Mari, Mario!”.

Contemplația poetului se oprește asupra eternității luminii divine în opoziție cu viața în *Rosarium* (Mă mir de steauă...), în care minunea luminii este de nepătruns: „!Mă mir de steauă, steaua cum străluce/ de unde ia lumina, unde-o duce...”

Opoziția dintre lumina divină și în-

tunecarea ființei umane este redată în note grave: „când trupul meu de supărare-i negru...” Fecioara, care este simbolul alinării este descrisă în suferința umană: „mă mir de tine pururea Fecioară,/ de unde poți să plângi, a căta oară...”, dar și ca modalitate de mântuire: „cu mâna-ți atingându-mă mă mântui,/ mirosul ei de Moarte Bună sfântu-i...”

Dar strălucirea stelei nu poate anula limita omenescă: „mă mir de steauă miră-se de mine/ că stă fără folos să mă lumine”. Fascinația luminii stelei aduce tristețea în sufletul oricărui muritor conștient că moartea este ceva firesc.

Poezia ia forma unei rugăciuni într-un stil solemn și grav: „! Mă rog ție, Sfântă Fecioară, /îmi sunt mie prea grea povară...”/Luminat de tine, lumină, /ca să pot muri fără vină,/Luminat de tine, lumină,/inima de toți mi-i stăină!”

Repetiția versurilor, ca un leitmotiv, aduce în prim-plan disperarea, dar și încrederea în divinitate. Pe măsură ce stofele curg, reiese acel strigăt parcă mut, expresionist, acea spaimă aproape metafizică. Această spaimă este echivalentul detașării de omenesc: „inima de toți mi-i stăină!”. Vina este aici văzută ca o piedică împotriva primirii morții, de aceea, rana poate fi vindecată numai prin puterea luminii divine: „!luminează-mi încă și încă/tu în ceruri rană adâncă,/frumusețe sfântă și rană,/tu, Fecioară fără prihană,/Luminat de tine, lumină,/ca să pot muri fără vină,/Luminat de tine, lumină,/inima de toți mi-i stăină!”

O altă ipostază a Mariei apare în *Rosarium* (Figlia del Tuo Figlio), aceea de muritoare, Maica -Fecioară: „ca de-acum să nu mai pară/Maica mea că ești tot vie/...,Tu de-a pururea Fecioară!”

Poetul se revoltă împotriva morții maicii, simbolul dăruirii, iubirii, vieții și ocrotirii: „Maică-a mea eu cred în tine / și nu cred că morți sunt morții!”

Dragostea de viață a cărei sursă este Maica ia forme neașteptate, pentru că ea devine simbolul tinereții, dragostei, izbăvirii: „! De aceea mă rog ție,/plânsul ochii mei mi-i strică/vino, Fecioară Marie,/vino-n trupul tău de Fiică...”/du-mi pe brațele-ți făptura/ sfântă Maică-a mea și Fiică!”

Reintegrarea se face prin Maica datătoare de viață și cea care este alături de cei în suferință.

Strigătul expresionist de disperare, de implorare din inimă apare în poezia *Rosarium*, în care muzicalitatea, adresarea directă maschează suferința: „!Marie-a vieții mele blândă foarte/fără greșală fără Timp și moarte.../ridică-te Regină-nre Regine/de curăția ta eu sunt flămând!”

Omul este descris în neputința lui de a atinge desăvârșirea și, de aceea, se cere ajutorul Mariei: „curăță-mi gândul morții de otrăvă/ inima lin sărută-mi-o cu slavă/ că putrezește carnea de pe mine/ și viermii trupul mi-l mănâncă blând!” Este un strigăt expresionist ieșit din sufletul muritorului supus descompunerii, el însuși fiind „gropar al vieții mele fără viață”, în lupta cu dușmanul Timp.

Cântă este pentru poet mai presus de tot, căci ura pune stăpânire pe muritor: „măntuie-ne tu precum o Mumă”, care își iubește fiii necondiționat, sugerând puterea: „!Marie-a vieții mele blândă foarte/!spită aurie și Grație și Moarte!”

Într-o altă ipostază, aceea de muritoare apare evocată în poezia, *Rosarium* (Jertfa buzorului) și, de aici, revolta poetului care pare a fi neputincios: „cu ce Maică, trupul să-ți alint?/ buzei tale cum să-i dau Cuvântul?”. Maica, simbolul vieții și izvorul Cuvântului, este definită ca ocrotitoare a celor în nevoi și morți așa cum apare și în concepția creștină.

De la acea strălucire, perfecțiune divină, maica este conturată gradat ca născătoare și ocrotitoare, care plânge pentru cei aflați în suferință.

În *Rosarium* (Daimon), poetul cere integrarea în lume cu toate minunile ei: „regină, dă-mi credință-n perfecțiunea lumii,/ speranța că voi fi singur și mort”.

Poetul vrea să evidențieze dorința de a trăi moartea în frumusețea și nestricăciunea ei: „prea mi-au gustat din carne Omorătorii Morții” și de aici revolta, dar și conștiința atotputerniciei Fecioarei redată ca o Regină: „regină, n-ar putea să mă dezvețe / de-a ta știință nimeni!”

Laitmotivul „regină-n dimineată” accentuează atotputerea. Iubirea și-o dezvăluie poetul cu ajutorul unui instrument, care se vrea purtătorul peste timp

al sentimentelor: împăcarea cu viața, condiția umană, cu moartea, dar nu în descoperirea sa. Planurile se interferează odată cu apariția îngerilor care cântă slava divină: „îngeri din cer coborâți/la noi în piept zăvorâți,-îngeri, cântați, mai cântați,/cu moartea-n glas împăcați” și versurile-ultimele două- se repetă accentuând dorința de puritate.

În *Rosarium* (Îngerul splendorilor), versurile sunt pline de muzicalitate prin repetițiile și adresările directe, ca într-un imn.

Poetul folosește cuvinte din sfera slavei în definirea ființei realizând asemănări cu elementele cosmice, simboluri ale existenței: „sfântă”, „preasfântă”, „ești ca Luna”, „lumina pentru mine ești”, „tu mie Soarele îmi ești”, „tu, Manvantara măntuiești”, „departe totdeauna-mi ești”, „Alaya sfântă te numești”, „preafrumosu-ți chip/ e numai muzică și taină” „tu Firul vieții”, „plină de Grație”, „Preursită”, „puntea luminii peste morți”, „mireasa sufletului meu/a Lumii pururea Mireasă”, „în tine sufletu-mi toposc / și trupul cald...”, „tu harismata Sfintei Vineri”. Sunt metafore prin care se evidențiază într-o formă originală și de o frumusețe poetică aparte, ipostazele în care apare Fecioara în sufletul oricărui creștin.

Versurile poetului parcă împrumută din frumusețea și muzicalitatea cântărilor sfinte, făcând sufletul să vibreze de bucuria și slava pe care numai aceste o pot oferi.

În poezia *Rosarium* (Domus vitae), este descrisă viața cu suferințele, cu acele căderi și îndoeli care aduc tristețea sufletului: „! nu am fost mai mult suspinul/groazei tale care crește?”

Maică, sufletu-mi se pierde/ca în Marea Moartă-un Pește?”

Aceste versuri sunt o definiție metaforică a ființei supusă păcatului, căderii, un stigăt dintr-un suflet conștient de pierderea sacralului. Trecerea timpului, efermitatea existenței și firea umană supusă greșelii sunt temele care se regăsesc de-a lungul ciclului de poezii, adevărate imnuri, intitulate simbolic *Rosarium*.

„Poetul și-a creat un stil inconfundabil în poezia românească, constând din muzicalitatea repetitivă, din rimele interioare rostogolite ca niște oglinzi sonore, din incantațiile derivate dintr-o arhaică lume a „descântecului”, din cântecele adoratoare către elemente, către transcendent...Cezar Ivănescu e un liric marianin, cel mai însemnat de acest fel din întreaga poezie românească, admirabil în adorație, imnolog fericit.”

Poezia de influență religioasă și-a găsit în poet un creator desăvârșit.

Grupaj din volumul „Anotimpuri paralele”

Ana Zegrean

Siberii

biciuie aprig
vântul
dinspre răsărit
tata
a prins chipul zăpezii

în gamela coclilă
gustul răzbunării
dulce
amar

a pierdut șirul
prea mulți
cei plecați
dincolo...

umbra femeii
refuză trecerea
gheare înțepenite
în timp
măinile tatei.

Trepte

un plâns de copil
năruie tiparele zării

încerc să-mi aduc aminte
dacă mama era fericită
când încă nu mă născuse

dinspre pământ
inima a început să-ncolțească
anotimpuri
stigmatul rușinii se-ntinde
ca o pecingine

într-o zi voi locui în mine
nu voi mai urca găfâind
patru etaje

am primit un mesaj:

vino acasă!

Taine

îmi înfig degetele
în giulgiul morții
orașul doarme
mă înfior

de necrezut
ce poți vedea
sub pleoapa închisă
a lumii

Jurnal de călătorie

Nicolae Dorel Trifu

Dimineța memoriei mă teleportează dintr-un amurg al soarelui scufundat ca un scafandru-n ocean, când explodează în Galaxia tăcerii cântatul cocoșilor de brumă stelară.

Doar tropotul cailor scăpați

din hergheliile cerului înecă-n nechezuri
vacarmul convorbirilor telefonice dintre zeii care veghează la echilibrul cosmic și la liniștea lor...

Ca la un semnal, o baghetă de foc trezește orchestra din somnul înfrigorat deasupra păsărilor de pradă : mari vulturi metalici ;

un dirijor nevăzut sfâșie văzduhul sideral
cu brațul de nichel atât de lustruit încât noaptea pare a fi săgetată de oglinda rotitoare a timpului cel plutitor –
într-o uriașă spirală – în care se contemplă nemuritoare duhuri.

Se frânge în cosmos zgomotul surd

al nesfârșitelor trenuri oprite în gara vechie.
Mireasa Luminii – doar ea, Armonia, – seduce orchestra de reci instrumente. Artiștii astrali, vrăjiți de acorduri, încep Simfonia uitării de sine.
E vremea miracolelor. În ceruri e bine...

De la Pitești la New York

Vavila Popovici

„Aș da valoare lucrurilor, dar nu pentru ce valorează, ci pentru ceea ce semnifică“.

Gabriel Garcia Marquez

Noaptea trecută a plouat. N-am auzit zgomotul picăturilor de ploaie, deși n-am dormit bine. În mintea mea a plouat cu gânduri. Primul drum - de la Pitești spre București. Orelle dimineții. Toamnă târzie. Puțină ceață, vreme mohorâtă, dar drumul pe autostradă este bun. Intrăm în capitală pe centură, ne deplasăm spre aeroport. Aici se cunoaște că a plouat. Noroiul de pe șosea ne arată cu cât praf este „binecuvântată” capitala noastră. Dintr-o dată, pe partea dreaptă vedem copaci golți de frunze și împodobiți, ca de sărbătorile Crăciunului!? cu saci din plastic: albi, albaștri, negri. Pe marginea șoselei gunoaiele formează un drum paralel cu sticle, hârtii, ambalaje de tot felul etc. Cum au ajuns sacii în copaci? Ne dădăm seama când vedem imensa platformă de pe partea stângă a șoselei, plină de gunoaie aruncate, descărcate. Deci vântul a măturat gunoaiele de pe suprafața platformei, dintr-o parte a șoselei, în cealaltă. Scăpăm de acest peisaj sinistru, intrăm pe șoseaua care duce la aeroport. Ajungem, intrăm în aeroportul Henri Coandă (Otopeni). Aici este cald, ordine, așteptăm. Urmează prezentarea actelor, control bagaje, îmbarcare în avionul care ne duce la Paris. În mai puțin de trei ore ne vom afla pe aeroportul Charles de Gaulle. Decolăm. Închid din când în când ochii, să simt din clipa desprinderii de sol. Este o senzație sublimă. Zburăm, locul meu este parcă același de fiecare dată, în partea dreaptă a avionului, de unde pot privi pământul de care ne despărțim curând, apoi cerul albastru luminat de razele soarelui. În interior ecranare LCD, GPS cu care se poate urmări zborul, mâncare destul de bună. Descopăr o figură cunoscută, un analist politic român. Urmărește un film pe ecranul televizorului, o comedie. Se conectează, probabil, de la problemele complicate ale perioadei prin care tre-

cem și care se numește Criză. Eu i-aș spune: Lumea în derută. Îl privesc câteva clipe. Este transpus total în lumea comunicării prin video. Unii privesc ecranele monitoarelor, alții ale televizoarelor și alții ascultă muzică cu căștile pe urechi, o evidentă încercare de a umple golul pe care îl lasă o comunicare lipsită de apropierea trupescă a unui partener de discuții. Fiecare om aici este o mică insulă în oceanul acestor figuri din avion.

Am ajuns pe aeroportul Charles de Gaulle, în apropiere de Paris. Ieșim afară. Nu agreez aceste deplasări cu autobuzul de la un terminal la altul, dar nu avem altă soluție. Stăm pe o banchetă și așteptăm. Citesc ziarul românesc luat în aeroportul Otopeni... Ni se recomandă, de către unii, mâncare mai puțină, îmbrăcăminte mai puțină... Adică cum? Să umblăm flămânzi și goi? Și unii chiar fără adăpost, fiindcă nu se mai dau credite? Grele vremuri! Se spune că suntem doar la începutul crizei economice. Un politician străin spunea mai demult că abilitatea politică constă în a putea prevedea ce se întâmplă în viitorul apropiat (măine, săptămâna viitoare, anul următor), iar apoi să poți explica de ce nimic din toate acestea nu s-au întâmplat. Frumos, nu? Caracterul „puternic” trebuie să aibă acești oameni care devin politicieni! Americani, din contră, recomandă oamenilor să cheltuiască, industria comercială fiind cea care împinge economia. Oare este suficient? Iar noi, ne-am întins mai mult decât ne-a fost plapuma de lungă? Alți analiști financiari sunt de părere că dintr-o criză nu se iese prin supraconsum, ci prin economisire. Bani! Ah, banii! Tot la ei se ajunge! Banul, spunea un eseist, jurnalist, poet american în secolul XIX, e ca untdelemnul, el face ca aparatele să funcționeze fără zgomot. Oricum, teama a pus stăpânire pe oameni. Nu cred că trebuie să ne temem! De Dumnezeu putem să ne temem, așa ne învață Ioan Gură de Aur: „...Acest paznic, frica de Dumnezeu, ne este și bogăție și slavă și laudă. El le face pe toate să strălucească pline de lumină

și nu numai pe pământ, ci și în ceruri”. Iată cum ni se sugerează Speranța. Da, să nu lăsăm speranța, visele noastre să piară! Dacă ar pieri, atunci viața, spunea cineva, ar fi „o pasăre cu aripi rupte, care nu mai poate zbura”. Oamenii mai pragmatici cred că viitorul unei lumi se construiește, nu se visează, dar fără vise cum ar fi viața noastră? Searbădă, nefericită. Toți visăm să fim fericiți deși fericirea perfectă nu există, dar măcar un crâmpel din ea ne atinge, căci ea, fericirea se naște din iubire, iubirea pe care o avem înscrisă în sufletul nostru... Viața este o luptă, este durere, suferință, chin, dar ea înseamnă și prefacere, curgere, transfigurare, spunea un filosof român. Eu o văd ca pe o moară de apă care se învârtă, trudește și între spițele roții stă scris suferință, durere, chin... Și apa se prelinge și timpul se dilată și tu stai și privești, iar zgomotul apei are efect benefic asupra stării tale de spirit... Din când în când mai vezi câte un jet de apă aruncat, strălucind în lumina soarelui... Este o evadare din durere, suferință, chin... Poate aceea este clipa de fericire, dar care nu durează mult și iarăși viața are grijă să te încorporeze în acea mișcare de rotație... Și totuși, fericirea este un scop al omului, iar în secolul pe care tocmai l-am trecut, știința și tehnica au fost căile de atingere, poate părelnică, a fericirii... S-a creat un confort: mijloace de deplasare comode; mijloace de informare comode; mâncare din produse modificate genetic, îmbrăcăminte sintetică etc. Orizontul uman părea că se oprește la lumea sensibilă, ternă... Se însămănța individualismul. Dar omul are nevoie de semenii săi, doar Iisus ne-a spus: „Cel ce-și iubește egoist viața, o va pierde.” S-a realizat un progres material. Cu toate acestea omul a simțit și simte dintotdeauna dorința, impulsul depășirii progresului material. Ideea de suflet, de lume, de Dumnezeu intră în domeniul spiritual, idei care reglează, îmbogățesc activitățile lumii sensibile, terne. Petre Țuțea spunea: „Știința umană este neștiință în fața grației și a revelației.” De fapt civilizația înglobează dezvoltarea culturii materi-

ale a societății, dar și pe cea spirituală. A început să ne fie teamă? Suntem neliniștiți, anxioși, angoasați? Dar toate acestea aparțin în mare parte sferei materiale. Omul trebuie să se împartă pe cât posibil de această sferă și cu încrederea în Dumnezeu să muncească nu numai pentru trupul său, ci și pentru suflet. Îmi vin în minte cuvintele lui Mihai Eminescu: „Bogăția unui popor nu stă în bani, ci în muncă”. Muncind, omul își face datoria față de semenii, față de Dumnezeu și chiar față de el însuși.

Gata cu gândurile! Pe grafic se indică cinci minute de așteptare, dar nu se respectă acest timp. Escala pe aeroportul din Amsterdam este mai plăcută, fiindcă te determină să te deplasezi în continuu, în interiorul aeroportului, după indicatoare, pe benzi rulante sau pe jos. Ne urcăm în autobuz, coborâm la terminalul indicat pe bileț și ne îndreptăm spre Gate-ul indicat pe bileț. Ne mai plimbăm prin magazine, luăm ceva de „ronțăit” și de băut. 9 sau 10 lei o sticlă de apă minerală sau un corn. Prețuri de aeroport! În fine, ne îmbarcăm într-un avion cu 273 de locuri. Wow! Imens! Avion al companiei Air France. Diverse chipuri, diverse limbi vorbite. Plutim un timp peste norii și alintă oceanul, apoi străbatem stratul gros de nori și intrăm într-un spațiu în care soarele strălucește puternic, spre încântarea privitorilor noastre. Traversăm oceanul, 8 ore de zbor. Privesc pe monitor: Temperatura exterioară: -70 grade Celsius, -94 grade Fahrenheit; viteza sol: 783 km/h; altitudinea: peste 12000 metri; distanța rămasă de parcurs: 1866 km. Majoritatea călătorilor dorm. Nu pot dormi în avion. Zborul devine plictisitor, gustarea și vinul mai salvează plictisul. Ajungem pe înserat pe aeroportul JFK. Se văd luminile aeroportului, apoi cele ale orașului New York și am pășit pe pământul unui alt continent, cel al Americii.

Este bine, îmi zic, să mergi înainte, chiar și atunci când unii se opresc. Să fii treaz în momentele când unii închid ochii și adorm. Poate îți vei trezi din somn! Fiecare cu filosofia sa de viață!

Vavila Popovici

PIERDERI, RENUNȚĂRI

Vine un moment al vieții când începem să pierdem; pierdem ființele dragi, pierdem lucrurile

care ne-au bucurat viața, pierdem legătura strânsă cu viața, pierdem anii, pierdem prea mult și niciodată nu știm de ce trebuie să pierdem atât. Fiecare pierdere mușcă din inima ta... Când suntem tineri nu ne imaginăm

că vom putea pierde cândva ceea ce am câștigat în lupta cu viața; nu știm că va trebui să suportăm cu demnitate renunțările, fără să ni se frângă ființa, fără revoltă și fără ură, cu-o blândă detașare,

cu un blând regret. Pentru toate-aceste morți absurde, să fie de vină greșelile noastre? Dar, Doamne, în ce moment al vieții începem să greșim? Greșim pentru că suntem, sau suntem pentru a greși?

Protocronismul (4)

Theodor Codreanu

Geniul lui Mircea Eliade a sesizat cercul vicios încă între cele două războaie mondiale. La 4 octombrie 1936, el scria: „Înainte de Eminescu – la Heliade Rădulescu și, mai ales, la Hasdeu – cultura românească se situa altfel față de Europa. Avea curajul să (se) așeze față în față, în raport de egalitate. Nu copi-am Europa, nici nu o respingeam – ci ne măsuram cu ea. Hasdeu, marele naționalist, nu are nici un sentiment de inferioritate față de Euro-pa. În articolele sale politice, compara adesea România cu Italia. Nu avea sentimentul că participă la o cultură mică, meschină sau modestă (așa cum credeau, bunăoară, Maiorescu și Caragiale). De aceea găsim la Bălcescu, Heliade Rădulescu și Hasdeu cea mai bună atitudine spirituală și politică față de Europa pe care o poate avea România modernă. De la Eminescu încoace, ne zbatem ridicol într-o luptă sterilă; ne acuzăm unii pe alții că suntem «reacționari» sau «occidentalizați», că «mirosim a opincă» sau că «măimutărim Parisul» – ca și când asta ar fi problema culturii românești. Am arătat de mai multe ori că asemenea discuții (pro sau contra Europei) n-au nici un rost, și că cele mai românești genii creatoare (un Cantemir, un Hasdeu, un Eminescu, un Iorga) s-au realizat tocmai prin asimilarea uneia sau a mai multor culturi europene. Geniul românesc – ca orice geniu etnic – se manifestă rezistând, opunându-se, alegând și respingând».

Am dat acest lung citat deoarece el rezumă exemplar, avant la lettre, teoria protocronismului lui Edgar Papu. Altminteri, Lavastine a înțeles că, de fapt, adevăratul autor al protocronismului românesc este hermeneutul miturilor. Reamintesc că această teorie a fost acuzată brutal că ar fi expresia ideologică a național-comunismului ceaușist. Cum la Mircea Eliade nici nu poate fi vorba de așa ceva, rămâne evidența că atacul la adresa protocronismu-

lui nu vizează, în realitate, ideologia „național-comunistă”, ci, pur și simplu, naționalismul românesc. Așadar, doi iepuri împușcați dintr-o singură lovitură!

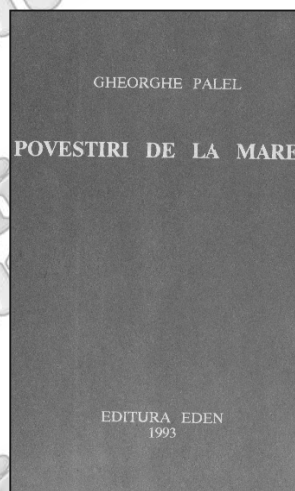
Trebuie precizat că între 1977-1989, în țară, nici vorbă ca atacurile contra protocronismului să se pună în termenii „luptei împotriva național-comunismului”. Polemicile au fost, în realitate, între grupuri de interese, dar nu străine de aripile existente în ierarhia partidului comunist: cea transnațională reprezentată de Gogu Rădulescu sau de Dumitru Popescu, influentă în gruparea României literare (sprijinită, se pare, de Cabinetul 2) și cea „națională”, poate mai pe gustul Căbi-netului 1, în virtutea cultivării patriotismului-kitsch. Singurul argument mai de prestigiu, mănuit pe urmele sincronismului Iovinescian, a fost acela al priorităților în cultură, care, într-adevăr, e și cel mai discutabil punct din teoria protocronismului. Emblematic sunt, în acest sens, intervențiile lui N. Manolescu, talent critic remarcabil, sprijinit pe filiera G. Ivașcu – Z. Ornea, cenzurat atunci când a încercat să publice o antologie de poezie românească în care inclusea și poezi din zona „naționalismului”, precum Radu Gyr. Altfel spus, autorul cutezantei antologii era sancționat tocmai pentru o tentativă de re-cuperare „protocronistă”, de care, desigur, se va lepăda. Mai târziu, N. Manolescu va argumenta că prioritățile și anticipările, valide în știință și în tehnică, nu pot fi susținute în sfera culturii și, mai ales, a literaturii. Argument contrazis chiar de N. Manolescu însuși în cărțile sale. Arătam într-un articol respins de cenzură că o carte precum Despre poezie abundă în exemple... protocroniste! De altfel, e de toată evidența că istoria literaturii și artei e plină de „anticipări”, de „priorități”, ceea ce a și determinat pe istorici și critici să vorbească despre diverse paradigme culturale. Se recunoaște, bunăoară, că protocronismul umanismului Renașterii vine din Italia, că Cervantes este părintele romanului modern, că proustianismul este o tehnică ce a schimbat fața romanului modern etc. Lui Baudelaire i se recunoaște prioritatea conceptului de „corespondențe” și a esteticii urâtului. Dacă protocronismul s-ar reduce la problema priorităților, el încă ar fi valid. Dar ceea ce au contestat adversarii teoriei lui Papu a fost, de fapt, existența unui protocronism românesc. Conform doctrinei Iovinesciene, denaturate de spiritul minoritar, cultura română

pare condamnată să mimeze și să se sincronizeze permanent. Să fie altceva decât pretind „autohtonismul”. Din nefericire pentru sincronismul unilateral, evidențele iarăși îi contrazic pe anti-protocroniști. Brâncuși este recunoscut ca înnoitor al sculpturii moderne, Bacovia ca anticipator al expresionismului, Tristan Tzara ca întemeietor al dadaismului, Urmuz prefigurator al literaturii absurdului etc. A nega protocronismul, așadar, echivalează cu nedreptățirea acestor personalități excepționale din simplul motiv că sunt români! Dar toate acestea, totuși, ne plasează în zona de suprafață a protocronismului. Disputa ascunde, în adâncuri, aceeași antiteză civilizațională între autohtoni și periferici asupra căreia am insistat până acum. În cultură, este bătălia dintre eminescianismul de fond al românismului și substituenții acestuia. Același Eliade sesiza chestiunea, ca, de altfel, și Simion Mehedinți, N. Iorga, Noica și atâția alții. Eliade includea și politicul: „Am mai spus-o de mai multe ori că nici un român viu și creator nu poate renunța la firul de foc care leagă ideologia politică a lui Eminescu de cea a d-lui Iorga. (Mă refer nu la activitatea de partid a profesorului Iorga, ci la «profetismul» domniei sale, atât de fecund în lămurirea și exaltarea virtuților creatoare românești). Stânga marxistă nu va putea niciodată cuceri atâtea creere, atâtea sensibilități, atâtea genii – ca linia aceasta centrală, care-și are cîntecul în naționalismul lui Eminescu. Nimeni nu va putea crea ceva în istoria românească, dacă se va abate de la această linie centrală”.

Ei bine, acesta e miezul disputei dintre marxism și protocronism în vremea lui Ceaușescu, lupta între centralitatea eminesciană și periferialitatea comunistă care s-a substituit, abuziv și în forță, centralității românești prin mia de minoritari aduși de tancurile sovietice. Naivii cred însă în cu totul alte resorturi, incapabili să vadă pădurea din cauza copacilor. De aceea, linia marxistă, cea minoritar antieminesciană, în genere, a fost ostilă, funciarmente, oricărei tendințe naționale, inclusiv protocronismului. Aflat în închisorile comuniste, Nichifor Crainic nota în memoriile apărute postum: „A fi naționalist în România, adică a-ți închina viața ridicării neamului și țării tale, în-semnează a te așeza pe un pisc în bătaia tuturor furtunilor urii și a trăsnetelor răzbnării.

Pagină realizată de
HORIA MITREA

Din biblioteca revistei „Climate literare”

Poetul lunii decembrie: Dan Robescu

Dan Robescu

FLOAREA SFÂRȘITULUI DE AN

Răbdarea lor ne onorează
Când se întorc din depărtare
Să-ntrebe dacă ne mai doare
Urâtul care ne sfidează

Încearcă răul să le frângă
Dar parcă s-au întors acasă
Și zămbitoare nu le pasă
De toamne care vor să plângă

Recunoștința e săracă
Prin crizanteme sunt aduse
Atâtea mângâieri nespuse
Ce parcă nu mai vor să treacă

Nu lasă bucurii în van
Floarea sfârșitului de an

MĂRUL IUBIRII

Cândva
Prin blestemul
Său
Unește
Toate cărările
Vieții
Într-una
Singură
Dar pentru noi
Toți
Va rămâne
Prin tot ce este
Omenesc,

Mărul iubirii

DE SF. NICOLAE

E liniște și ninge în odale
Cu bucurii prin darul omenesc
Cei vârstnici visul vieții își privesc
Zăbind în drum spre Sf. Nicolae

Aduce vântul iernii pe cărare
Speranțe pentru ușile uitate
Durerile sunt parcă încautate
În lacrima ce-așteaptă o urare

Indiferent vieții cum am fost
Pentru o clipă suntem minunați
Și toți săracii vremii sunt bogați
Când pentru toți credința e un rost

Lumină nopții pentru mine ești...
În gând, copiii lumii spun povești

COLIND, CU TINE

Se întoarce Hrușcă în oraș
Ne-ntâmpină colinzi uitate
Din magazine luminate
Cadourile prind fâgaș

Emoții, îndoieli, dorinți
Că ce gândim e și perfect
Iubirea-nvață drumul drept
Din gânduri de copii cuminți

În seara asta toți visăm

Călător prin mintea și sufletul omului

Grupajul de față a fost selectat din cărțile editate până acum, de neobositul și neliniștitul călător Dan Robescu, pe tărâmul mirific al poeziei: „Călător la porțile timpului”, „Călător printre oameni”, „Călător între stea și lumină” și „Călător pentru tine”. Așa cum au semnalat și alții înaintea mea, principalul sentiment prezent în lirica de excepție a lui Dan Robescu este iubirea. Iubirea de

viață, iubirea de oameni, iubirea pentru Dumnezeu.

Poetul, așa cum reiese din leit-motivul său este un călător și asemeni lui Jules Verne este un „călător în fotoliu”. Se deosebește însă de genialul prozator francez prin faptul că el nu călătorește imaginar pe meridianele Pământului, ci în mod real, prin labirinturile minții și ale sufletului uman,

prospectându-le și scoțând spre lumină nestemate de spirit și trăiri profunde și originale. Dan Robescu, deschis, sincer și direct, atât ca om, dar și ca artist, a devenit prietenul meu, și mă bucură că nu de puține ori, ca o dreaptă judecată, gândurile lui metamorfozate în versuri se întâlnesc fericit cu Marea Poezie.

(III)

Visăm că sigur, cineva,
Ne va opri din drum o clipă
Păstrându-ne în viața sa

Și eu colind cu dor de bine
Seara speranțelor, cu tine

OMUL DE ZĂPADĂ

Bunul meu
Prieten
Cosmin
A adunat
Toată bucuria
Unei serii de iarnă
În bulgări
De diferite mărimi
Cu un gând
Anume,
Pe care l-am avut și eu
În copilărie

Am vrut
Să-l felicit
Într-un târziu

Dar nu mică mi-a fost
Uimirea
Când
Din mijlocul ninsorii

- ca o lumină aleasă-

Îmi zâmbea
Un om de zăpadă
Cu suflet
De copil

CLIFE ÎMPREUNĂ

Refac în minte clipe împreună
Și nu găsesc nimic să le-ntristeze
Aștept ca timpul să ne-nbrățișeze
Și rara bucurie să-mi rămână

Orice s-ar face nu se mai pot pierde
Și inima zadarnic mă apasă
Ești fericirea mea și nu-mi mai pasă

Din zile cenușii, răspunde verde

ACEEAȘI LUMINĂ

Lumina vine către noi
Undeva pe pernele somnului
Când umbrele serii
Iau drumul ninsorilor
Atât gânduri din deplina iubire
Numai de noi știută
Acum

Indiferent de ne-au știut anotimpuri

FLOAREA DIN VIS

Într-una din zile
Am întâlnit
O floare
Avea priviri
Ca o dragoste de demult
Iar zămbetul
Sunet în depărtare
i-am șters
lacrima vorbeii

cu liniștea mea
iar
odihna gândului
i-am mângâiat-o
cu iubire
de atunci
în fiecare seară
gânduri de lumină vin să bucure
floarea așteptată

floarea din vis

DURATA FERICIRII

Nu vreau să-ți spun cât te iubesc
E prea frumos cuvântu-n sine
Gândindu-l doar ne facem bine
Și relele ne ocolesc

Nu vreau să-ți spun nimic di toate
Ce tu le intuiești de-acum
În gândul meu ești drumul bun
Și doar cu tine-n gând se poate

O bucurie strălucește
În pașii și în ochii tăi
Și fericirea împlinește
Ce pot să strice ochii răi

O fericire ce durează
Când știi că vorba ta contează

CÂND LUMINA-ȚI TRECE PRAGUL

Există
Multe bucurii
Alese
În viața
Unui om
Dar
Cea mai aleasă
Dintre
Ele
Este
Atunci
Cred

Când lumina-ți trece pragul

LUMINA DINTRE NOI

Pentru
Tot
Ce
i-am dăruit
vieții

și pentru
cei
ce
nu
ne-au cunoscut

știm
ce ne păstrează

împreună

lumina dintre noi

IUBIRE DE ABANOS

Iubirea mea

De abanos
mi-e dor
mi-e dor de tine
ca de-o veste
bună
mi-e dor de tine
ca de-un gând
frumos
ce nu mai știu
cuvintele
să-l spună

NUMAI TU ȘTII

Cei mai frumoși
Ochi
De pe planetă
mi-au dăruit
Într-o zi
luciri
de crizanteme
și numai tu
știi
de ce
am sărutat
florile
peste care
Dumnezeu
Trebuia să ningă

FĂRĂ TINE

Fără tine nu mai sunt ninsorii.

Le am numit în lipsa ta zăpadă
Care plânge
Fără să ne vadă
Pași omenești prea trcători.

Îți aduc în dar lucizi pe umeri,
Prinse-n gene, zămbet sau privire
O neașteptată mântuire

Cu uimiri ce încercai să numeri;

Și ne regăsim în amintire
Tot îmbrățișați cu ele în gând
Pizmuți că ani ce vin la rând
Nu vor însemna o amăgire

Le păstrăm vieții noastre rost
Ca o iarnă care n-a mai fost

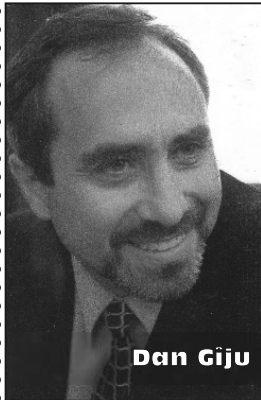
FILE DE CARTE

Noi suntem două file dintr-o carte
Prin înțeles legate, dar alt drum
Păstrându-și frumusețea și acum
Într-un noian de timp ce ne desparte

Cu perfidie ne-a îndepărtat
Lăsându-ne tristețea bogăție
Povară sufletului să ne fie
Speranța visului nedrept prădat

Rămânem două file adevărate
De viață, regăsite în roman
Citit de ochi uimiți, privind în van
Încrămpeți de atâtea nedreptate

Alese file cu-n destin aparte
Menite dureros să stea departe.

Dan Giju

Dan Giju

Soldații Patriei mele

Soldații Patriei mele s-au refugiat pe monumentul eroilor; ultima lor barcadă înainte de scâncetul veacului, și de acolo tot le trimite bezele nepoților, dar și sfaturi, pe care ei le traduc după propriile criterii: cică cine va face ca ei, ca ei să pățească.

Soldații Patriei mele au schimbat tancurile pe trotinete și kalașnikovavele pe mistrii de lemn, pe mop și pe alte chestii pașnice: așa construiesc ei Turnul Babel al Păcii.

Soldații Patriei mele s-au deghizat în civili și sunt atât de mândri de blugi lor încât și-au agățat de ei gloanțe oarbe, ca să nu uite, probabil, că au fost, cândva, soldați adevărați.

O, soldați ai Patriei mele! Câtă apă de ploaie va trebui să curgă din venele voastre până la prima picătură de sânge când veți primi următorul ordin de luptă?

Căci clipa aceea e pe drum, vine...

**București,
6 septembrie 2006**

Cine și când?

N-am mai văzut demult un soldat curățindu-și arma, demult n-am mai simțit praf de pușcă în nări, văd, în schimb, tot mai multe femei etalându-și, prin cazărmi, uniforma... Și văd tot mai mulți caporali străini bănuindu pe-ale Țării cărări.

Ah, România pierdută la cărți! Munții tăi, munții tăi mai sluji-vor vreodată, cândva, cuiva, cu credință? Cine și cum va mai întinde

în ei ambuscade? Cine și când va mai consemna în cronică ta una, măcar, o mărunță și, totuși, o cât de cât biruintă?

Se scurg zilele-n zbor, lunile... Anii precum clipele trec, Românie; ce blestem, ce ursită rea îți numără pașii prin veac? Care semn ți s-a pus pe creștet în prima zi de pruncie de-ai ajuns o tără-n harem; ba, mai mult, o slujnică hooță, prinsă mai mereu cu motanul în sac?

**18 august 2008,
Hercules**

Cuvintele poetului

(**apropo de 1 Decembrie 1918**)

Sunt singurul scrib de meserie care mai poartă în tolbă cuvinte gen patrie, soldat, străbun, recunoștință și așa mai departe...

Sunt singurul poet al Țării care mai împerechează rimele nu ca să le sune frumos nimfelor cu parfum de tavernă, cu atât mai mult foștilor ospătari ajunși granguri, patroni de butic sau purtători de fulare portocalii, rozalii și altele asemenea...

Sunt singurul muritor care nu uită cui îi este dator vândut pentru că a căzut ca un erou pentru el, zice istoria, în Cotul Donului, dar care, în realitate, zic eu, ar mai fi putut trăi mult și bine în granițele României sale rotunde dacă acasă, în Cetatea ciobanului Bucur, în Palatul Regal, mai exact, ar fi avut la vremea când Tătorul aranja cărțile un tată adevărat, aidoma Răzbnătorului Ștefan, Viteazului Mihai sau Loialului Ferdinand, nu un fost dezertor obișnuit cu victoria doar în patul amantelor...

În fine, sunt singurul soldat a cărui baionetă nu va rugini niciodată pentru că petele roșii de pe lama ei sunt cuvintele poetului; și cuvintele poetului sunt aidoma bobului pâinii: semeni unul și răsare un spic.

**Târgoviște,
23 noiembrie 2008**

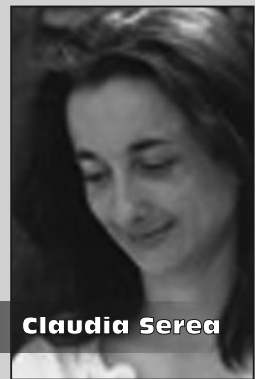
Claudia Serea ■ Notă biografică

Claudia Serea s-a născut în România în 1969 și a emigrat în Statele Unite ale Americii în 1995. A început să scrie ca elevă și apoi ca studentă în București, participând la cenaclul Universitas condus de Mircea Martin. După mutarea la New York a continuat să scrie, predominant în limba engleză. Acum, poeziile și traduceriile Claudiei Serea sunt publicate atât în jurnalele literare din Statele Unite, ca Oberon, Comstock Review, Harpur Palate, Respiro, Language

and Culture, cât și în diverse publicații în limba română.

Claudia Serea a obținut în 2005 Honorable Mention la concursul din Oberon cu poezia „Paper cup city” și Special Merit Poem în 2006 la concursul organizat de Comstock Review pentru poezia „Bucharest (1)”.

Volumul de debut al Claudiei Serea, „Ortografia eternității”, a fost ales finalist la concursul de poezie organizat de Fishing Line Press în 2006 și publicat în luna septembrie 2007.

Claudia Serea

Claudia Serea, New York

Strada Narciselor, nr. 11B

- Mai spune-mi despre priințesa cu surâsul trist ca un fluture agățat într-o perdea, mai spune-mi că-ți aduc aminte de ea, mai spune-mi despre odaia ei mică, rotundă și galbenă ca un ochi de pisică, unde răni tăcute se deschid, largi cât porțile de catedrală, unde păianjeni înfloresc violete și ecul vocii îți lasă urme de degete pe pereți, în timp ce odaia devine un câmp pâlpaând cu arsuri mute, când lampagiul aprinde în stradă cuiburi de păsări mari, dispărute

Cimpoiul

ar trebui să mă consider norocoasă că trăiesc două vieți paralele - am astfel o perspectivă mai interesantă două vieți diferite, trăite în același timp, aici acolo își suprapun glasurile, vitezele, culorile într-o cacofonie magnifică ca și cum aş vorbi pe două voci, ascultând două posturi diferite de radio deodată, arătându-mi lumii cele două fețe, două guri ca și cum aş cânta la un cimpoi bizar: un sunet lung, adine, continuu și un altul, strident și sprintar mereu în contratimp subtil enervante un exercițiu al neputinței - să le separ, al exasperării - să le armonizez. Cânt la cimpoi, suflând în țeava românească. Ba nu, stai, în cea americană.

Ion Iancu Vale

Nimeni

Motto:
„Și am văzut pe cei șapte îngeri, care stăteau înaintea lui Dumnezeu și li s-a dat lor șapte trâmbițe...”
(*Apocalipsa 8, 2*)

ahooo... să vină cineva strigătul s-a rupt de undeva s-a zbatut între pereții triști enormi, opaci și reci ai unui spațiu brutalizat și răvășit, s-a răscut, s-a întins și obosit a murit - nimeni... Doar copaci de cenușă și zgură crescuți în căldură cu rădăcini dezgolate, contorsionate cu ramuri sticloase, aiurea dispuse și încărcate cu părți dispartate sau cu trupuri întregi de oameni maturi sau de prunci nou născuți îmbrăcați, dezbrăcați, încălțați sau desculți, nimeni... întindere uniformă, diformă! lumină difuză și o liniște care sună și un cer leșios ce se scurge

și o mână de copil care strânge o filă de caiet, pe ea desenat un soare mânjit cu sânge-nchegat. nimeni...

Urcarea pe munte

Șamanii veacului din urmă își latră radioactivele vrăji supărând timpanul firii precum apa rămasă în ureche. Se lăbărțează ura pe altarul rațiunii și sună asurzitor tamtamul unui dans bolnav și illogic. Ca un ombilic netăiat atarnă neînțelegerea pe cheutoarea gândului și viermii corodați ai istoriei rod temeliile vremurilor. Peste tot bogății, înșiruiți ca în Parabola Orbilor, ignoră cu inconstiență viața dar mai ales moartea. Tipă pădurile și apele și pietrele ca niște copii loviți fără noimă căci nici o cruce și nici o stea nu mai poate uni cu trăniciole mâinile lunecoase ale oamenilor. Și nimeni nu mai încearcă să urce pe munte...

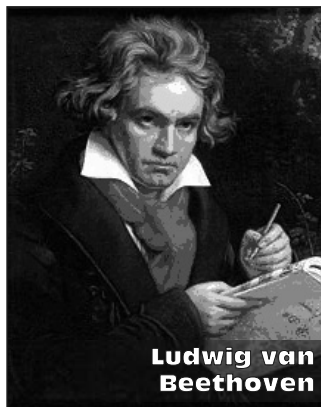
ROMANTISMUL ȘI MUZICIENII DIN ȘCOLILE NAȚIONALE (1)

Ana-Maria Pulbere

Romantismul în muzică

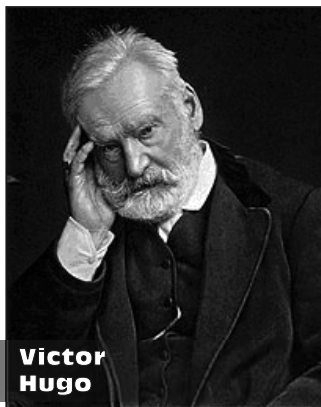
Cuvântul „romantic”, definind de obicei o abundență a sentimentelor, o anumită exaltare, înclinarea către visul imaginativ, a căpătat o circulație adeseori independentă de sensul lui istoric. Și este firesc să fie așa, pentru că din totdeauna oamenii au avut o viață sufletească intensă, întotdeauna au năzuit către ceva și au încercat să-și închipuie cum s-ar înfățișa idealul împlinit. Într-un sens foarte general deci, cuvântul „romantic” are o justificată permanență în viața cotidiană.

Cuvântul „romantic” are deci o întrebuințare cuprinzătoare, sugerând exprimarea ideilor și sentimentelor înflăcărâte ale unui artist, năzuind către un ideal estetic sau moral la un grad de tensiune corespunzător cu epoca sa. Este așa cum spunea Victor Hugo (1802-1885) „un fapt de suflet”, o calitate a conștiinței umane. Termenul se referă însă într-o măsură și mai directă la mișcarea artistică din secolul trecut, care prin anume caractere particulare a căpătat denumirea de „romantism”. Termenul se referă însă într-o măsură și mai directă la mișcarea artistică din secolul trecut, care prin anume caractere particulare a căpătat denumirea de „romantism”. Un lucru se cuvine a fi precizat de la început:

Ludwig van Beethoven

ceput: romantismul - înțeles ca un curent artistic isto-rieste determinat de o anumită etapă a dezvoltării societății - nu este exponentul unei singure clase, ci rezultatul unor raporturi sociale complicate. De aceea, el nu este o mișcare artistică cu o orientare unitară. Romantismul are tendințe contradictorii, între ale căror extreme există un spațiu larg, populat de întrupările multiple și variate ale aceleiași stări de spirit: neîmpăcarea cu realitatea și aspirația către

Victor Hugo

ceva nou.

Compozitorul Ludwig van Beethoven (1770-1827) este considerat ultimul mare clasic și primul mare romantic. Aceasta se datorează faptului că deși compozițiile sale din perioada de maturitate muzicală au o alcătuire tipic clasică, ideile și modalitățile de exprimare oferă primele aluzii către epoca nouă, care tocmai începea, și ale cărei concepții au dominat cea de-a doua jumătate a secolului al XIX-lea.

Romantismul aduce ideea de exprimare a sentimentelor, în dauna acțiunii propriu-zise. Reprezentarea muzicală este direcționată mai mult spre cuvânt și imagine vizuală, fapt care înseamnă începutul epocii de glorie a muzicii cu program, specifică genurilor instrumental și simfonice. Literaturizarea artei muzicale ia forme diferite și naște genuri care urmăresc cu insistență o linie dramatică, un subiect.

Drept exemplu pot fi luate ciclurile de lieduri-poezii care abordează o anumită temă, apariția miniaturilor instrumentale sau a pieselor simfonice, toate acestea primind un titlu. Apogeul este atins în creația componistică a lui Richard Wagner (1813 - 1883), care propune și înfăptuiește un sincretism al artelor în drama muzicală. Romantismul este caracterizat prin ruperea echilibrului formelor și vigoriei clasice, în favoarea libertății și fanteziei. Caracteristicile generale ale acestui curent sunt intensitatea emoțională a muzicii, libertatea forme muzicale, îmbinarea, deseori, a muzicii cu literatura (pentru o anume piesă era scrisă o povestire literară) și trecerea acesteia foarte rapidă dintr-o tonalitate în alta, partitura fiind caracterizată printr-o modulație continuă, care simboliza neliniștea autorului.

Va urma

Cine ești tu, Iuda?

■ „Într-un stat liber fiecare poate săgândească ce vrea și să spună ce gândește”

Nicu Tănase

Spinoza

Funcția de bază a banilor, precum se știe, este aceea de a circula.

Cu siguranță, arginții lui Iuda, trecând din mână în mână au ajuns și la noi, chiar dacă recunoaștem sau nu acest lucru.

Nici Iuda nu a recunoscut și s-a spânzurat.

De la Isus Christos, Domnul sufletelor și vieții noastre, nu a rămas nimic scris. Biblia nu este scrisă de El, nici de Dumnezeu Tatăl.

Nu aș fi crezut nici o iotă dintr-un „manuscris” semnat „Isus Christos” sau „Dumnezeu Tatăl”, dar cred din adâncul sufletului venită de la Isus Christos prin Apostolii săi.

Nu sunt antisemit, dar nici nu mor de dragul evreilor, după cum nu mor nici de dragul Țiganilor, arabilor, rușilor sau americanilor, și nici măcar de dragul românilor nu mor.

Trăiesc ca un om printre oameni și îi respect sau nu îi respect, îi îndrăgesc sau nu îi îndrăgesc după cum și ei mă respectă sau nu mă respectă, mă îndrăgesc sau nu mă îndrăgesc.

Experiența de o viață îmi spune că Iuda se regăsește în fiecare om, indiferent de nația căreia îi aparține.

Fiecare dintre noi poate să spună că

a fost și Iuda, trădătorul și Binefăcătorul trădat, măcar o dată în viață.

Și așa se așează în timp peste noi, peste viețile noastre „dulcea trădare” aducătoare sau nu de folos.

Mereu este prezentă neputința Binefăcătorului de a înțelege de ce tocmai cel mângâiat de el cu pâinea caldă a sufletului Său, L-a trădat.

Așa a fost, așa este și așa va fi cât timp pe acest pământ vor exista oameni.

Evreii, se spune, nu se trădăză între ei.

Isus Christos a fost evreu cel puțin după mamă. De ce l-a trădat evreul Iuda?

Fiindcă asta a fost voia lui Dumnezeu, ni se spune. Rugat de Fiul Său să îndepărteze de la el aceasta, Dumnezeu Tatăl nu a făcut-o și răstignirea și moartea Fiului Prea Iubit s-a săvârșit după voia lui Dumnezeu Tatăl.

Trebuia. Altfel, minunata Înviere a lui Isus nu ar mai fi avut loc și sufletele noastre ar fi rămas pentru veșnicie în întinericul Morții, cea învinsă de Isus cel înviat întru noi, pentru noi.

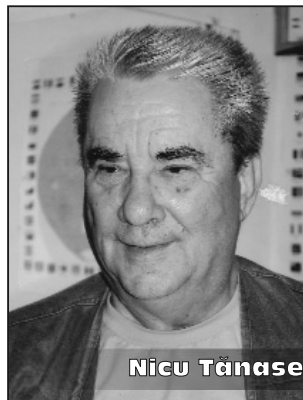
Cu voia Tatălui.

Mă întrebam, retoric, de ce l-a trădat evreul Iuda pe Isus Christos, fiul unei evreice.

Nu amestec aici Duhul cel Sfânt care a vizitat-o pe Fecioara Maria întruparea în om a Fiului lui Dumnezeu.

În loc de un răspuns pe care, dacă l-aș formula cu siguranță mi-ar atrage aprecieri de genul „lasă-l mă, că nu știe ce spune”, reproduc un citat din cartea scrisă de evreul israelian, Israel Shahak, „Povara a trei milenii de istorie și de religie iudaică”.

„Această carte deși scrisă în engleză și adresată unor oameni din afara statului Israel, este, într-un anume sens, o continuare a activităților mele politice de evreu israelian. Acestea au început în 1965-1966 printr-un protest care, în vremea aceea a făcut scandal: văzusem cu ochii mei, la Ierusalim, un evreu ultra-religios, refuzând utilizarea telefonului său, într-o zi de sabbat, pentru a chema o ambulanță în ajutorul unui vecin, neevreu, căzut la pământ în urma unui infarct. În loc să public în presă faptul ca atare, am cerut o întrevvedere cu tribunalul rabinic din Ierusalim - format din rabbini numiți de statul Israel. I-am întrebat dacă acest mod de a acționa era în acord cu interpretarea pe care o dădeau religiei iudaice. Mi-au răspuns că evreul în cauză a avut o comportare corectă, ba chiar pioasă și m-a trimis la un pasaj anume dintr-un compendiu de legi talmudice, compilat în secolul nostru... Nici autoritățile rabinice israeliene, nici cele din diaspora nu au revenit asupra acestei interdicții: un evreu nu poate încălca Sabbatul pentru a salva viața unui „gentil”, adică a

Nicu Tănase

unui neevreu”.

Spuneam că nu sunt antisemit și am spus ce gândesc. Îi iubesc pe evrei dar cu tristețe.

Pentru mine un evreu, un arab, un rus, un american, etc. Nu este un „gentil” adică un neromân ci un om ca și mine, căruia la nevoie nu i-aș refuza ajutorul.

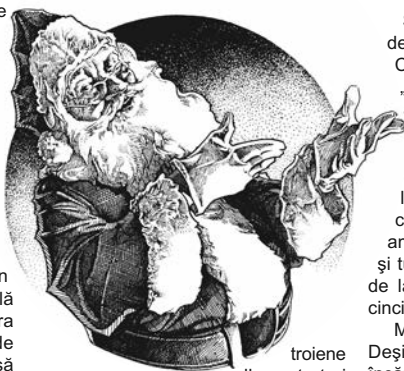
Oricât m-aș strădui să înțeleg un astfel de comportament, nu reușesc și ca s-o fac nici măcar nu îmi trece prin cap să mă așez în locul lui Hitler, de pildă, care și el, după tată, era evreu. Pentru așa oameni și pentru așa fapte, ca cele ale lui Iuda și ale lui Hitler și a tuturor celor asemenea lor, Isus Christos, chiar pe cruce s-a adresat Tatălui Său spunându-i „Tată, iartă-le lor că nu știu ce fac”.

Poate că și eu, acum când scriu aceste rânduri, am nevoie de o astfel de iertare.

Citesc însă într-un ziar, întâmplător aflat la îndemână, că asasinul lui Yitzhak Rabin, n-a fost un „gentil”, adică un neevreu...

Rodica Licsari

NOAPTE DE CRĂCIUN

Bătrânul încercă să deschidă ochii. Nu putu. Avea pleoapele umflate și genele lipite. Cu buricele degetelor le perie ușor de urmele zgrunțuroase ale conjunctivitei. Era bolnav de câțiva timp și-i era tare frig. Camera era rece. Geamul se acoperise cu un strat gros de flori de gheață.

Împinse plapuma înghețată într-o parte și coborî la margine de pat. Își trecu agale degetele înțepenite prin barba deasă, lungă și cărunță. Strânse apoi în jurul trupului dolofan halatul de monton roșu, își încălță papucii groși de păslă și se îndreptă spre sobă. Lângă ea era o cutie mare de carton cu un braț de lemne sparte. Peste ele dormea dusă o pisică albă.

Îl năpădi un val de tuse uscată. Când se potoli, luă ibricul de pe colțul sobei și puse două căni cu apă peste florile și frunzele de tei din fundul vasului. Îl așeză pe sobă. Pe masă, învelită într-un celofan, se afla plăcinta cu bănuț, ce nu-i lipsea niciodată de pe masa sărbătorilor, deși, de ani buni, îi nega cu îndărătnicie rostul. „Hm! Plăcintă. Plăcintă cu ban...”, pentru dorințe... Pentru dorințe? Dorințele cui? Ale mele?! Ce dorințe aș putea eu să mai am? Mi-e din ce în ce mai greu să mă gândesc la așa ceva... Cu siguranță, nu mai există nimic ce mi-aș putea dori. Nu mai e inimă, nu mai e putere, nu mai e timp... Sunt bătrân, bătrân... Sunt moș de atât de mult timp încât nici nu-mi mai amintesc dacă am fost vreodată tânăr... În inima mea, de când mă știu, sunt tot moș, deși trebuie să fi fost și eu odată copil. E în legea firii, nu? Dar cine mai poate ști?!... O fi fost și copil!”

Ultimele gânduri, bătrânul le rosti cu voce tare spre gura deschisă a sobei. Primele pocnete ale focului păru să-i răspundă și, oarecum mulțumit, închise ușa sobei. Merse apoi și răzui cu unghia în stratul înflorat de gheață de pe geam și privi în noapte.

Pe dealuri, se aprinseseră focuri. Bătrânul închide ochii și parcă aude pocnetele vioale ale vreascurilor, și parcă vede limbile roșii ale focurilor cum se zvârcolesc și cum se-nalță, senalță... Iar doinele ating bolta-nstelată și se topesc apoi în suflul ce-ntinde hora în jurul rugului aprins. Și bătrânul vede, parcă vede soarele renăscând din valuri, precum un prunc timid, neajutorat, urcând apoi spre fruntea cerului, puțin câte puțin, numai atât „cât mișcă puil în găoacea oului.”

Mirosul ceaiului de tei se risipi, înmiresmând cămăruța. Bătrânul merse, își turnă ceaiul fierbinte într-o cană și o puse pe noptiera de la capătul patului. Câteva minute căută cu insistență ceva prin sertare. Găsi o lumânare albă, subțire și ruptă spre un capăt. Încercă să înmoaie și să îmbine cât de cât cele două capete desprinse de pe fir. Apoi, o aprinse și o puse tot pe noptieră, într-un suport existent acolo.

Se trânti pe pat, cu ochii larg deschiși. Din când în când, sorbea ușor din cană. Decoctul dulce îi încălzi stomacul, măduarele și-i dădu o senzație de sfârșeală, de istovire. Umbrele albe ale focului descriau pe pereți zămbete dulci de copii, stele arzătoare,

troiene albe, țurțuri de gheață, răsete, chemări, chemări... Respira greoi, prelung, cu întreruperi bruște. În scurt timp, respirația i se modifică, deveni aproape insesizabilă, inima îi bătea imperceptibil...

Chemări, chemări... Părea să fi adormit.

... Se regăsi în camera lui, deasupra propriului trup, scaldat de lumina albă, pură a lunii. Imediat, pentru o clipă, închise ochii să se poată concentra mai bine. Primul gând ce-i trecu prin minte fu să se reîntoarcă cât mai repede în propriu-corp.

Crezu că este suficient să-și dorească acest lucru pentru ca fenomenul să se și împlinească. Încercător se apropie de trupul lui fizic, culcat pe pat, întors într-o parte și cu brațul stâng liniștit strecurat sub cap. Se aplecă și îl îmbrățișă strâns..., se cuprinse pe sine cu toată puterea de care se simțea capabil.

Deschise ochii, convins că sunt deja doar unul, un întreg unitar, trup, minte și suflet laolaltă. Dar, spre stupefacția lui, levita în continuare între tavan și celălalt trup, blocat într-o atmosferă albăstruie, rece.

Se văzu nevoit să reia încercările, deși își dădu seama foarte repede că nu-i serveau la nimic, că nu exista nicio șansă de reușită. Acolo jos, inima lui bătrână încetase să mai lupte. Se odihnea. Liniștită.

Și, cu cât privea mai mult, părea că acea liniște i se transferă lui, o absorbe, se hrănește cu ea, se simțea bine de parcă abia acum primise viață, renăscuse, era în desăvârșită armonie cu căsuța sa, cu cerul înstelat, cu focurile aprinse-n noapte, cu gânduri și dorințe rostite sau nerostite ce-l chemau, chemau...

Ceva îl stânjenia, îl împiedica să se simtă în largul său. Se privi nemulțumit. Avea un costum roșu cu nasturi negri pe piept și barbă albă, buclată și lungă ce-i ajungea până aproape de brau. Mișcarea dolofan se răsfrângea mulțumitor peste o curea lată din piele neagră. Ținea pe umăr sacul încărcat cu jucării. Și, în momentul acela, știu. Nu avea nici un dubiu: era Moș Crăciun. Era, chiar el, Moș Crăciun!

leși în noapte pe deplin pregătit pentru lunga-i călătorie. Un fascicol de lumină îi însoți zborul solitar.

Ajunse în fața unui bloc, într-un mic orașel, la poalele unor munți. Brazii se aplecau sub greutatea zăpezii înghețate. Era frig. Ger cumplit. Noapte înstelată.

Scoase din sacul cu corespondență o scrisoare. O deschise. Conținea doar câteva rânduri: „Dragă Moș Crăciun! Mi-ai promis anul trecut că, dacă sunt cuminte și ascultător, îmi vei aduce o bicicletă. Pe tot parcursul anului, nu am făcut aproape deloc prostii, am luat note bune la școală și i-am ascultat pe părinții mei. Așadar, eu mi-am ținut promisiunea și sper să faci și tu la fel. Cu drag, Mihăiță. P.S. Cel de la scara trei, nu cel de la scara cinci!”

Moșul dădu sacul jos de pe umăr. Deși era conștient că acolo nu putea încăpea o bicicletă, îl desfăcu totuși și privi înăuntru. Apoi se uită în urma lui pe potecă. Sania și renii erau opriri în stradă. Doi dintre ei se mușcau reciproc și se împungeau cu coarnele, mugind. Moșul clătină din cap a dojană. „Șșș! Liniște!” Renul Rudolph, conducătorul de atelaj, cel cu nasul roșu și strălucitor, își încordă mușchii spre ei. Ceilalți reni se potoliră.

Undeva, în spatele saniei, se vedeau roțile unei biciclete albastre cu dungi roșii. Moșul răsă: „Aho! Aho!”. Privi câteva clipe spre băiatul adormit și, după ce îi stinse televizorul, îi depuse o suavă sărutare pe frunte și dispăru fără urmă, precum venise.

Alte țări, alte locuri, alți copii, alte limbi, aceleași dorințe... Privirii lui pătrunzătoare nu-i scăpa niciun cătun, nicio casă, niciun copil cuminte nu rămânea nerăspălit.

Globul pământesc apărea în fața ochilor lui Moș Crăciun, precum globul de cristal al unui magician care vede totul, știe și cunoaște totul, până în cele mai mici detalii.

La următoarea clipire, renii opresc sania în fața unui iglu transparent. Din interiorul de gheață, răzbate plânsul molcom al unei fetițe. Între blăni, aproape ascuns privirii, lungit și cu ochii larg deschiși, scâncește un cătel. Are piciorul rănit, sfâșiat de colții unei morse și tremură neajutorat. Fetița îl mângâie, îi sărută urechile și, într-o limbă cu accente grave, înalte, se roagă pentru el.

Moș Crăciun înțelege. Caută, așa cum face la fiecare oprire, în sacul cu corespondență. E dezamăgit. Și trist. Din acest loc nu primise nicio scrisoare, niciun e-mail, nicio dorință exprimată. Auzea doar rugăciuni. Dar el, el nu era Dumnezeu, era doar un Moș, bun și darnic, e adevărat, dar, doar un biet Moș.

Prefiră toate jucăriile, gândindu-se cu înfrigurare: „Oare ce și-ar putea dori un copil eschimos? O păpușă? Sigur s-ar bucura de ea!” Alese o păpușă și o puse deoparte. „Cărți cu desene și povești? Tutorul copiilor le plac; cu un astfel de cadou nu dai greș niciodată.” Moș Crăciun puse și câteva cărți lângă păpușă. Alese și câteva creioane colorate și le așeză lângă celelalte cadouri, dar Moșul tot nu era mulțumit. „Dar, acum?! Acum, în momentul acesta, când jalea pentru micuțul ei prieten, poate singurul ei prieten, îi sfâșie pieptul, oare ce și-ar dori?”

Ochii i se luminară și obrazii dolofani ai Moșului se înroșiră de plăcere. Moș

Crăciun scoase din sacul magic o cruciuliță pe care se afla Maica Maria și pruncul Iisus și o puse deasupra celorlalte daruri.

Porni mai departe. Pe drumuri știute. Pe căi bătătorite. Un zbor lin, lipsit de obstacole, de dificultăți. Laponia și Aurora Boreală, Alaska, Brazilia, zona deșertică a Africii, Europa, Egipt, India, Everest... Timpu-i fără de măsură. China, Rusia, Japonia, Australia... Revăzu chipuri dragi, cunoscute și îndrăgi altele.

La fereastra unei case, un copil stă cu fruntea lipită de geam și privește bolta înstelată. Moș Crăciun oprește sania și se apropie de fereastră: „Bună seara, bună seara/ laca vin cu sănioara/ Și cu daruri proaspete/ Bucuroși de oaspete?” rostește Moșul, dar băiatul nu-i răspunde. Îl privește dezamăgit.

„De ce ești trist? Nu te bucuri de venirea Moșului?” „Nu. Sunt deja plictisit de atât de mulți Moș. Nu mai cred în Moș Crăciun!” „Atunci ai motive serioase să fii trist! În locul tău și eu aș fi!” „Să fii sigur! La școală, la serbarea de iarnă, a venit un Moș Crăciun scund, cu barbă lungă și glasul pițigăiat... La mami, la serviciu, a venit unul înalt, cu pantaloni și cravată neagră, doar cu jacheta și căciula roșie... Nu mi-a plăcut deloc! Și pe urmă?... La magazin te întâmpină un Moș, la Mall, Moș, la patinoar, alt Moș... Peste tot numai Moși, de toate mărimile, de toate genurile. Acum, apari și tu! Și, culmea, ai vrea și să mă bucur!”

Moșul intră pe horn și se așează pe un scaun. Ofează. „Ia, vino aici, pe genunchii Moșului!” Băiatul se apropie, ezitând. Fără voie, inima începe să-i bată cu putere.

„Hai să ne închipuim ceva! propuse Moș Crăciun. Dacă am pune la un loc toate femeile din lume, care sunt sau vor deveni mămici, ești tu în stare să o alegi dintre toate pe mămica ta?” „Bineînțeles, sări imediat băiatul. N-am cum să n-o recunosc: ea este cea mai bună, cea mai blândă, cea mai frumoasă...” „În preajma ei, - nu-i așa? - inima ta bate cu atâta putere încât ai putea-o găsi și cu ochii închiși...” continuă Moșul. „Exact, exact, se entuziasmă băiatul. „Ei bine, la fel te va întâmpla și cu Moș Crăciun. Chiar de vei vedea Moși cât frunză și iarbă, inima ta va ști care este cel adevărat. Și, atât cât vei putea, să nu te îndoiești niciodată de el.”

În zorii zilei, Moș Crăciun își încheiase misiunea. Cu toată alergătura, se simțea odihnit, puternic, viguros și o bucurie imensă, liniștitoare îi strălucea în ochii luminoși. Îi era bine! „În sfârșit acasă!” În vatră mai pălpăiau câteva cărbuni. Pisica torcea dusă pe lemnele din fața sobei. Plăcinta cu ban zăcea întreagă pe masă. Cum rupse un colț din ea, bănuțul de argint se rostogoli pe masă. Moș Crăciun îl privi o clipă și închise ochii: „Îmi doresc ca toți copii din lume să fie buni, cuminiți și sănătoși, pentru ca la anul să-i pot îmbrățișa pe toți.”

Pe dealuri încă mai ard focuri, se cântă colinde și se aud strigături, de toate cele petrecute, bune sau rele, de-a lungul anului trecut.

Criticul de poezie - un parazit al sentimentului uman?

Al. Florin Tene

În general criticul de poezie a fost interesat de modul în care poetul este influențat de mediu și societate, dar și de imaginile a tot cuprinzătoare care influențează printr-un rol mediator textul, societatea și iubitorul de poezie.

O nouă critică a poeziei determină în poezie structuri diacronice și de respingere din partea poezilor, cu toate că unii exegeți evidențiază acest fapt ca o determinare avantajoasă între cele două domenii. Critica reprezintă în general judecătorul și cenzorul care alege ce este bun de ce este rău, dar se pune întrebarea cine alege critica bună, obiectivă de cea rea și subiectivă? Cine îi dă dreptul unui critic să dea verdict, când istoria literaturii ne dovedește că s-au făcut multe greșeli în acest domeniu?

O critică a poeziei implică mai multe direcții: valorizarea eului, lucru cel poate face doar, eventual, un psiholog; o interpretare a efectului asupra cititorului de către poezie; o taxonomizare a tipologiei individului; o analiză a postulatului că prin poezie se exprimă ființa umană; o receptare a poeziei ca drept capacitate de vibrație a societății prin trăirile poetului, ci nu ai te înrobii, diferențind sensurile dintre kairós și kronos. Primul element se referă la anularea timpului liniar și uniform, și evidențiază înțelegerea timpului poetic, totodată

efemer, dar și traic.

Poezia, inclusiv critica ei, își justifică existența în demersul pentru organizarea, structurarea psihicului omului și a lumii lui, și în special excelează în caracteristica ei de a deține un sistem de reguli semiotice pentru interpretarea, includerea experienței umane într-o construcție lexicală, ce exprimă o realitate, dar nu este realitate, însă este mai reală decât percepția acesteia de către om.

Poetica și metapoetica are capacitatea de a include în ele unitatea dintre structuri descoperite nu în interiorul lor ci în exteriorul lumii.

Dezbaterea imanentă a poeziei - constată Al. Husar - ne conduce spre ideea de angrenaj ca sinteză concluzionară a modalităților concrete ale poeziei. Critica de poezie este o știință, ea vine să asigure corespondența construcției sistemului cu teoria sistemului. Faptul că poezia vine din domeniul creației literare nu este antagonică criticii de poezie, cu toate că aceasta din urmă vine, așa cum susțin unii exegeți, din domeniul științei. Sau sunt antagonice?

Această „construcție” deschide drumul radial al metapoeticii. (vezi: Al. Husar, Metapoetica, Prolegomene, Editura Univers, București, 1983).

În eseul studiul acesta încerc să arăt, pe de-o parte, inutilitatea criticii poeziei (mergând pe principiul nu e frumos ce e frumos, ci ce-mi place mie), dar, să și

apăr funcția cognitivă a criticii poeziei.

În calitate de critic al poeziei pot să abordez modele ale lumii oferite de poezie; dar nu pot să fiu, în același moment și ideolog și poet, în acest context e necesar să sondăm modelele pentru a descoperi semnele de criză ale complexului structural, negativitățile aduse complexului, orizontul unui viitor eliberat de prejudecăți. În condițiile ființei lucide ce aduce și produce conjuncturile mari ale istoriei provenite din adâncul istoriei le putem prevedea, alimenta cu mituri și aduce în terenul poeziei, a fabulației.

Misiunea criticului de poezie este mai dificilă decât aceea a simplului critic literar, deoarece acesta trebuie să fie și poet, căci venind din interiorul acestui univers poate înțelege mai bine elementele pe care se întemeiază opera poetică. Critica de poezie, ci nu teoria ei, se mișcă și glisează în direcția evoluției poeziei fără încetare, merge înainte culegând pentru „știința” poeziei noi „probleme”, căci ea este conștiința realității poeziei.

Georges Poules subliniază că în timp conștiința critică este formată din conștiința inerentă a operei care este efervescentă și puternică, ocupând, evident, primul plan și conștiința surprinsă a iubitorului de poezie.

Abordând, în acest context, problema conștiinței critice a poeziei, constituită din conștiința inerentă a poeziei ce este trăită adânc, aceasta își găsește locul primordial în conștiința in-

drăgostitului de poezie. Rolul criticii de a descifra semnele unei poezii este renunțat de Serge Doubrovski, deoarece critica nu este descifrarea unei opere pentru a deveni contrariu acesteia. Critica de poezie este, dincolo de înțelegerea profundă, vibratoare a semnelor, este o afirmare a valorii. Trebuie să înțelegem că eul criticului, la fel ca și eul poetului este o subiectivitate inversă. Dintr-o expresie dată și poet și critic - obțin lucrarea care este pro-glob, pentru un aspect esențial al proglob-modernului, noul curent indentificat de mine în actuala evoluție a poeziei și artei, în contextul globalizării.

Criticul-parazit al poeziei, pot spune, că este veriga intermediară, a treia, între poet și cititor, el este parazitul poetului care de multe ori, de-a lungul istoriei literare, s-a înșelat, dar și a canalizat gustul cititorilor, privind valoarea poeziei criticate. Dacă poezie este fructul eului poetului, lucrarea criticului este „parazitul” acestui produs.

În concluzie, o critică a poeziei mai tangențială de obiectul/subiectul său trebuie - după părerea mea - să înglobeze această „construcție” ambivalentă în contextul că tot ce-i mondializat în capul poetului ține de ordinea naturii lui și se caracterizează prin trăiri intense și spontane, și că ce trebuie să respecte o normă, ea aparține poeziei și prezintă caracteristicile relativului, ale particularului.

Paleoiubito: POEM pe carele numai Mâna Ta prelină mi-l va divide când întru Ochii Tăi (ETERN-EFEMERINO!) se va închide!...

Gandy Romulus R. Georgescu

I. Tăietor de Ape/ Măcelar de Lumine/ Colos carele ne strivești preste Haos/ Tu, AtotStăpânitorule preste de-aici mereu înățătele strigăte-Rugi-/ Tu și PO-EMUL suav-răvășit întru Vechiu Testamentare petreceri de Sânge/ vai, întru Nourul acela și mai de-ntristatul carele ne tot vine/ hei, și întru Nourul acela și mai de-ntristul carele ne tot pleacă/ ay, și mai ales dintru Piatra de-Aceea numai Trup-Durere/ preste Oasele unui alt Tărâm al Făgăduinței de-Adormire/ întru colții Pre-Timpuri celui ce ne tot numără zările ca pre niște Fructe divin interzise-procrise/ vai, nouă dar și Ceriului și Borhotului Terrei-Prezise/ din carele mai răsad amare-dulcisime: și de Mere și de Narcise-Caise/ dintru Paradisul pierdut-pierdut/ pre Limbile Șarpelui Genezic pre-Conceptu dintru pre-Inceput/ Vai, Solarule, Dominoule-Dominator, dar apoa s-au văzum sacre străfulgerări preste Mândra-ți Ticăloșire (vai, Doamne, vei trece Pahlul de la Tine spre Mine preste Ticăloșirea Noastră Dintăie, așa cum încă Drept mi se mai Cuvântă-Cuvântul: hei, să crezi, să mai Crezum-/ cum s-au văzum Femei, post-Adamice, Eve-Femei/ cu Sângele Lor Vărsătoriu-Damnat/ ispitind pre Vărsătorii de Sânge-Curat/ la: O, Doamne, la Jocul-Joc înveninat?!).

II. Heya-Hey, și Așa cum mi s-a și fostu-a de-arătat Zidirea, apoi Dărămata Zidire/ și iarăși mare și mare Re-Facerea Lăcaș-Templeire: Cuvânt-Zidire/ și pân' m-am fost orbit de-atăta Privire privindu-Te (cum spre alt de-mădular, Dezisiubito-Adamică, ademeneai?!)/ vaie, atât pân' m-au părăsit din Cuvântul Logos Sfânt, și

ele inșele: Cuvintele! (O, Doamne, Dumnezeele mele, î îndumnezeele mele: pentru ce și cin' mă părăsiți?!)/ - cu Adevărat de suflet-oase și cărnire a mele vă despărțiți căci abia vă mai revăd apoi încărungind pre ierburi (cu Ochiul Meu de-amăgire Avidul?!), viermuind în zoo-fruct (vai, tactilele mele-s ireversibil: mioape?!), ghemuindu-vă-n Foc (Văleu, Prometeic: Noroc?!)/ sau în-Florindu-mi pe pământia-mi de piele și gură (Doamne, iertarea Maicii Domnului Vergură?!). Și-astfelu-mi (dezgolit de Cuvintele?!): n-a mai fostu-a nici o Strigare de Nume/ prelubito, vai, dezarticularea noastră blestemată anume/ răsărită-ntr-o fulgerare de pre Muntele Măslinilor/ întru Noaptea care aspiră Suflete-Albe prelinse pe-argintul Oglinilor/ Ah, Paleoiubito, reci gânditoarele noastre oglinzi/ Grinzi, ale Ceriului și ale Raiului de cariu pătrunse, măcinate Grinzi!

III. Și s-a mai fostu-a a fi văzut/ de însuși infinitul Nevăzut/ vai, și Visătorul Acela/ (Ecee Homo-Oniricumus cu Nacela?!)/ carele dintr-odat' s-a trezit din Veșniciei de Vis/ de pre Muntele celălalt (Olympicum-pară-se, revarsă-Se, revarsă-Se?!)/ semănând cu Semnul Lui de cel mai Apucat-Disperat/ și tot glăsuind-străfulgerat:/ - Hei, TOULE, preMuritorule, oprește, OPREȘTE POEMUL/ căci Pierdut pe veci vi-i EDENUL/ Oprește-TE îți cer/ căci nu veziu ce-însenin se vede din CER/ cum nici o Dragoste nu mai este cu Dragoste-Dragoste (?!)/ numai amar-pelina, satanica-Pacoste/ cum nici o ură- nu-și mai este de-aură!/ Vai, dintru Tot ce sub ploape ț-i ai strâns:/ E numai de răs și plâns!/ Așadar lasă grabnic sărmanilor Restul/ Nimic nu s-a fost și nici mai va să fie întru Destul/ poate vreun DOR de

Romulus Gandy Georgescu

POEM mai puținul de puțin!/ Și de-aceea, iată-mă, revin./ iară mă străfulger ca să-ți spun/ Oprește-Te, oprește POEMUL/ și astfelu vi-s împliniți și TU și POEMUL/ ah, Biblic-îndemnul:/ să stați Bine/ să stați cu Frică/ să luați aminte/ (cu cea de pe urmă minte!)/ : ușile, ușile/ (vaie, precum sensuale: păpușile!)/ ,veziu-le pe criminalele/ ispititoarele-banalele!/ Așa că: Trage, trage (ca pre o ardere de Tot și Toate/ câtu-ne se mai prepoate!)/ și PO-EMUL în POEM/ ca un Totem într-un alt Totem/ încât cu IUBIREA de-Aproapele să mă fal și să mă tem/ căci ale Sale sunt toate dintru ale Sale/ (Doamne, numa-n lacrimi și rugină pre Zale!)/ - și Numai într-astfel POEMA mea numa-n Ochii tăi (două găuri-negre avide-avide!) etern se va închide/ ca o pre-Tăiere de Ape/ pre Valuri-valuri: hârtaope!/ Suavă, Măcelărire de Lumine/ cum Umbra mea

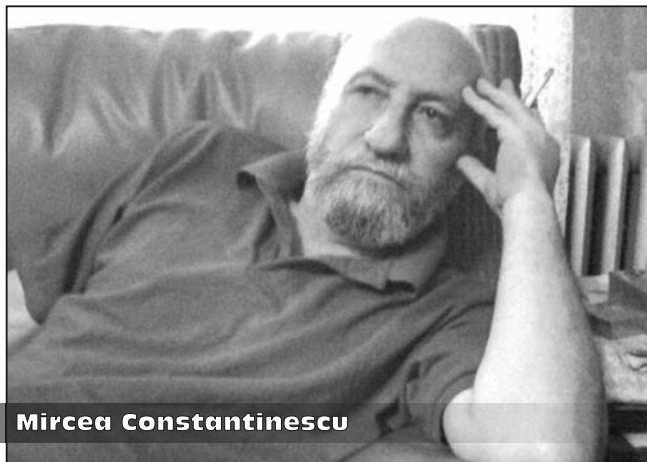
mereu fără d-Umbra Ta lângă Mine!/ Colos carele strivești preste Haos (Paleoiubito, EMINESCU-i mai înșetat de REPAOS!)/ vai, și ECLESIASTUL cu micul Său pre-Sine întru Sine dintru Sine (!)/ nspre sineași de Sine:/ O, Doamne, agiută Ne-nașterii din Mine/ la plinirea Morții carele ne tot Vine/ și, rogu-TE, fă-i semnul Tău Celest/ Muierii Aceleia iubite-deziubite (pe cari nici c-o adiere de Frunză n-o mai de-dest!)/ Dă-i pe-Amurgul Zeilor nou trotuar/ Doamne, Piatra Șitei de-Amnar/ de Muier-Curvă-suflet-Cast/ pastă de lconoclast/ ce-așternut-a Patul de Mireasă pentru-mi Mir'/ o, Amintirea Nupții-Zefir/ Căci: Numai așa, Doamne, Trece-vei TU lin în prelin/ pe Răboju-Ți Divin/ POEMUL acesta/ iertându-i Tempesta:/ de-etern suferind efemerind/ :întru Extaz și Delir/ ca să, Doamne, iară: Respir/ pre-altu-mi serafic-senin! (Amin!).

P.S. Și, Numai Atunci când, precum Mitul Elad (Vai, PreSolarico, din Pomul Vieții: Mere Nu mai cad!)/ Cronos își devora proprii-și fii Zămisliți cu Rheeia (O, mare, dar nu plângea-gemea-n Zadar Femea/ căci pe însuși Zeus, pe țarm Cretan, i-l într-ascune Geeea!)/ heia-hei, tot așa și Soarele-Nost' Solitar/ de foc Armăsar/ își va fi înghițind pe toți Planeteii/ și apoi se vor implozi Univers pre Universuri (vaie, PreFosilico, ce triste, foste sublime Eresuri!)/ - vezi, e ca-n singurul Joc Real de tot și-l visează AprioLiric Proheții! - și pân' se vor Sfârși-Nimicnici, vaie, DETOT resorbi Galaxii pre Galaxii!/- heiaHei, Paleoiubito, așadar, Numai Atunci: Iubirile Noastre se vor reintălni-regăsi/ și iarăși se vor iubi/ pân' ce iară se vor sexy, sexxy... (DOAMNE-POEMULE: pân' câtu-i Neant pre Pustii?!).

Proze ghilotinate

Mircea Constantinescu

Orașul de la parter. Un personaj prețios s-ar putea exprima (exclamație echivocă, una și admirativ-decadentă, și dezamăgitorică) : - Sexul tău azi... ce orhidee dezabuzată!... (n-am avut curajul să intuiesc cam ce i-ar replica doamna, prin cuvânt, prin gest, prin tăcere...); formularea mi-au inspirat-o cele două orhidee ce locuiesc de ceva vreme în cuțile lor seducătoare așezate peste difuzoarele stației mele de radio; să le fi menținut în viață tocmai vibrațiile sonore, cele mai multe - muzicale?... Precizare: mi-am notat fraza cu pricina la lumina a șase lumânări mici și a uneia groasă-parfumată; asta deoarece la 5h 50' când am debarcat în living, curentul era suspendat în văzduhul indiferenței citadine crase; de peste cinci ori s-a oprit curentul numai în 2008! Mi-au fost amenințate untul, carnea, mielul achiziționate ieri de doamna mea, ouăle, berea, apa minerală și a. Nemaipunând la socoteală restul aparatelor "electrice", inclusiv liftul - deoarece, între orele șase și șapte, bișoancele noastre trebuie scoase la păscut... Cartierul e bântuit de multă vreme de penele de curent ce m-aruncă în evul mediu bucureștean... Acestea "mă ajută" să redescopăr virtuțile dialogului cu cei apropiați. Dacă asemenea eclipse ar dura doar câteva minute, treacă-meargă. Însă pe răboj consemnez obrăznicia a două-patru ore!... Inadmisibil în secolul 21. Nu și în București... Dacă vacuumul electric se afirmă când doamna mea e acasă, firește că schimbăm impresii și dialogăm cuminte, nesperat de direct. Oricum, povestea mă costă câteva pahare de bere. După opt ore de monitorizare, îmi țiue retina. Pentru a deschide laptopul să lucrez ceva și pentru mine, nu neapărat pentru un salariu, pierd într-o croazieră odihnitoare timpul. Respectiv - tranziția somatică, psihică, spirituală.

Mircea Constantinescu

Dacă nu e un meci important, sau dacă nu sunt prea istovit încât să-mi priască cititul, deschid în fine laptopul. Berea bună, păstrată la 5°-6°, e reconfortantă. Acum, odată aplecat peste tastatură, năravul îmi pretinde o tărie.

Dacă episodul se consumă dis de dimineață, la serviciu ajung fără pic de chef de muncă. Mă supun, totuși, disciplinei lucrate. Ceea ce înseamnă că, ajungând înaintea majorității confrăților, deschid larg ferestrele imensului birou, îmi depun sandvișurile în frigiderul cu acces democratic, deschid calculatorul (cât să se vadă că am trecut prin fața monitorului) și mă retrag pe terasă; buzunarele îmi sunt locuite de o doză de bere, un carnețel pentru note, un pix potent, clanul cheilor izbăvitoare, țigări, brichetă, celular, portofel. O susedenie de antene, de cabluri, de fire izolate, de răsuflători metalizate, de ambrazuri și metereze și smoală pietrificată și nisip granulos îmi străjuie tacit strecurarea. Terasa aceasta echivalează cam cu etajul al zecilea al unui bloc obișnuit. Rar privesc spre stânga, unde se odihnește colosul Parlamentului, se lăfăie parcul

Izvor, se gripează fațada Teatrului Bulandra, se bănuie tichia clădirii Radiodifuziunii publice... Rar îmi consum irisul să binecuvânteze trogloditul turn al ex-Bancorex-ului sau pe primul zgârie-nori bucureștean, blocul-turn din preajma defunctei Operete din piață, zisă azi, a Națiunilor Unite. Bulevardul Unirii, spart, departe, în Piața Alba Iulia, dar mai cu seamă zona veche (Patriarhia, mănăstirea Antim, bisericile vicinale, zarea care-mi permite să re-cunosc imbecilul mausoleu comunist, Crematoriul uman, viitoarea Bibliotecă Națională, aburul verde plutind peste Parcul Tineretului și Polivalentă, stradelele cu construcții avînd costumația sfârșitului de secol 19 - începutului de secol 20...) îmi fascinează și-mi satisfac lăcomia privirii de sus. Să savurezi o doză de Bergenbier, înainte de opt dimineața și pe terasa unei clădiri ministeriale. O plăcere con-viețuitoare cu starea mea de spirit, cu angajarea mea într-un serviciu deloc interesant. Un desfrâu, poate, reparator. Să surprinzi de sus viermuiala matinală din centrul civic al Bucureștilor. Te lași spoit de razele unui

soare încă bezmetic. Dar, mai ales, îți alimentezi laringele gândurilor care ar trebui să prefățeze, conștiincios, o nouă zi de muncă. Ce fel de muncă...? Avantajul de a locui aproape de slujbă și de a putea să împușc un sfer academic delicios, depravat; dau curs impertinenței de a mă fotografia cu celularul în timp ce-mi exercit dreptul eretic de a sorbi vaticinar. (Tabla antiseptică a dozei, pe buza inferioară, n-are aderență senzuală a labiei unui pahar. Nici măcar a grosolanei epiderme de halbă. Asta e.). Un tub strălung de aerisire, ale cărui vulve feroase, ruginite, îmi jignesc câteodată bombeurile, anchilozat de-a lungul celor 9-10 etaje, îmi înhață, zgomotos ca un senator-ziarist, cutia (goală) de bere. Câte doze nu vor fi zăcînd printre măruntaiele centrului nostru civic!... O, încep să-mi zăresc jos, pe trotuarele adiacente, unii colegi de prihană, zgribuliți sub toga sarcinilor de rezolvat urgent (sic!). Bezmeticesc și ei, aidoma soarelor încă somnolent. Mă cutreieră încă o dată bucuria de a-mi permite să savurez zorii. Crepusculul - ei, da! - rareori l-am savurat oficial. Iar amurgul, oricum, mă toropește într-alt mod: o dezolare aproape onirică, o desangvinizare aproape reală, o scufundare în improbabilități tangibile, o teleportare în melancolii defuncte și izbânzi recuperate. Nu vreau să stric subiectul. Amurgul trăit de mine (în orașe, pe litoral, la munte, în țări străine...) însumează sirene pentru care, a le zugrăvi artistic, s-ar cere vocea unui alt Homer, sau, măcar, a unui alt Shakespeare... Cu toate astea, diminețile îmi sunt nu numai fructuoase ci și cele mai lucide teritorii pentru migrația gândurilor traductibile literar... Confuz și pângărit și înegal și ambițios mă tot re-descopăr - dar în câte moduri se conjugă un verb oarecare, darmite o trestie gânditoare...?! Aracii, săracii cu duhul, susțin vertical o podgorie; numai că aceia care gândesc, care programează, care îngrijesc, care exploatează podgoria nu sunt aracii. Devin tot mai conștienți că nu sunt apt să comunic celorlalți lucruri noi, ci doar lucruri altele. E prea puțin...? Dumnezeu știe - dar îmi va trâmbița El vreodată nota din catalog...?

Ultima ședință a S.S.T. din anul 2008 și...

Pe data de 13 decembrie, la Târgoviște, a avut loc ultima ședință a Societății Scriitorilor Dâmbovițeni din anul 2008. În sediul devenit neîncăpător al Societății, președintele Mihai Stan a avut o misiune grea în moderarea acestei întâlniri finale. Au participat scriitorii, pictorii, sculptorii, cronicarii și criticii literari din Târgoviște și din țară. De departe s-a remarcat participarea la această întâlnire a însoțitului și redevabilului scriitor Mircea Constantinescu, ce și-a lansat aici șocanta carte (apărută de curând), „Accesul liber la raft”, realizată de editura ROMANIAPRESS, dar și a altor valo-

roși artiști. Au fost prezenți astfel, pictorul Victor Meiloiu, care și-a vernisat ultima expoziție și sculptorul Constantin Rădulescu, prezentând și el câteva din lucrările de oră recentă. Toți trei veniți din București.

A avut loc, însă, și lansarea unei cărți scrisă de un autor dâmbovițean. Este vorba de cartea prozatorului târgoviștean Ioan Vișan, „Cușca elastică”, ediția a II-a, valoroasă printre multe altele și prin faptul de a reprezenta ultima carte editată de marele poet (cu

câteva zile înaintea morții sale) Cezar Ivănescu, pe atunci director al prestigioasei edituri „Junimea” din Iași.

Ca niciodată, ședința sfârșitului de an s-a remarcat printr-o atmosferă de critică veridică și la obiect, profesioniștii Tudor Cristea, Victor Atanasiu și Victor Sterom, incitându-i pe scriitorii prezenți la riposte animate și incisive.

I.I.V.

...vernisaj Karola Kim

Pe data de 12 decembrie 2008, la Colegiul Național „Constantin Carabella”, Karola Kim, elevă a acestui colegiu, absolventă a școlii de artă „Octav Enigărescu”, a vernisat prima ei expoziție de pictură și grafică intitulată „Portretele de la miezul nopții”. I-au fost alături profesorii și prietenii, invitați din lumea artistică și culturală târgovișteană. Între aceștia pictorul Mihai Șerbănescu, Mihai Stan (președintele Societății Scriitorilor Târgovișteni), poetul Ion Iancu Vale, scriitorul Emil Stănescu și alții. (B.D.)

Dana Dogaru Zamora

Dana Dogaru Zamora

Dar tu nu știi că astăzi...

Obrazul cerului era încă palid...
Sunt o harpă ori un fluier?
Adăstător de tăceri
În căutarea celor necuprinse,
ori mare vălurind între țărurile su-
fletelor
— Mâna vieții ce cuprinde inimile?
Sufletele locuiesc în casa zilei de
măine,
Dar tu nu știi că astăzi
Nu-i decât amintirea zilei de ieri
în timp ce mâine e visul clipei de față!
Obrazul cerului era încă palid
în lumea fără anotimpuri...
Dorințele-mi țâșnesc asemenea izvoru-
lui!
Ascult suspinele și râsetele somnului
nostru
În ceasul când iubirea retează uscăciu-
nile...
Bucurie! Tristețe fără mască

Ce muști din a durerii prea mare duișii
Fântâna din care țâșnește-adeșea
râsul nostru
Prea plină de lacrimi a fost și va mai fi!...

Bolnavă de tine

Voi muri bolnavă de tine...
Și vântul, pe frunze ațipind,
Îmi va cerni uitarea...
Cioplit-am, nu cu mâna, amăgirea
Ce nopți păgâne-au stins pe frunți,
Mărgăritare lungi de ploaie
Obrazul cerului spălând...
Sub luna ce iubiri destramă
În sufletu-mi ca-ntr-un mormânt,
Doar amintiri se mai răsfață
Dar amăgiri și ele sunt...
Nu înmulți cu glas suav
Tristețile ce zac în mine!
Ți-e pasul grav, zâmbetul fad
Iubirea a murit în tine!...

Rătăcire...

Răsfoiește vântul copacii...
Cade-n nopți adânci pământul greu.

De lângă stele, în singurătate,
Moartea, în miezul înțelei
Plânge ne-mpăcată!...
E pretutendeni, veșnic asfințit,
O vorbă surdă ce-n tăceri se coace;
De dorul tău, cu jale sprijinit.
Cu aripe de cântec înstelate,
Simțirile colindă destrămate
Prin casa-ntunecat-a sufletului meu...
Cine, dac-aș striga, m-ar auzi
Din cetele de îngeri străvezii?

Revărsate ceruri

Revărsate ceruri în risipă de stele
Strălucesc deasupra mahnirii...
la seama! De-ndată ce dragostea și-o
mărturisesc,
Îndrăgostiții încep să mintă!
Mă cheamă dar, în clipa ta de mâine,
Pe rugăciuni de taină-nstrăinat!
Ce încă nu s-a dăruit îți aparține.
Cuvintele se-aștern — covor — sub pași.

Emil Perșu

Regele Carol I

PRINȚUL CAROL intră în ȚARĂ să-l
privească toți românii
Să-i aducă flori de crini și-un buchet de
trandafiri,
Soarele răsare în cer să lumineze Drumul
înspre
Independența României să strălucească în
Ani de Glorie
Să plutească pe coridorul din cetăți și din
Palate,
Orizontul Nemuririi plutește pe ARCUL DE
TRIUMF și în
Oglinda Dorului de Strămoșii Noștri înviați în
CARTEA DE ISTORIE și în MARILE IU-
BIRI,
ORELE sunt strălucite de macii de pe
câmp și de
-garoafe roșii înflorite în Grădina Lumii sub
CURCUBEUL ce înaintează din Carpați
spre Marea
Neagră când în CATEDRALE și în BIS-
ERICI clopotele încep să bată.
SALA TRONULUI este luminată de CAN-
DELA ALBASTRĂ
Aprinsă de CAVALERII COROANEI când
PRINȚUL CAROL este
încoronat ca REGE în orizontul înflorit cu
margarete și orhidee,
PRINȚESE și PRINȚI vin la MASA
SĂRBĂTORII REGALE îmbrăcată în mă-
tase roșie
Să sarute ICOANA SFINTEI FECIOARE
MĂRIA
Să-l privească cu iubire pe ISUS CHRIS-
TOS pictat pe Peretele
alb cu negru, verde și aur,
MARELE REGE CAROL I, REÎNTEMEI-
ETORUL intră în Balconul
cu Flori să le vorbească românilor ce-au
venit în
Piața Romană să-i ureze MAIESTĂȚII
SALE O
DOMNIE LUNGĂ și să fie repovestită de
URMAȘII ȚĂRII într-o epopee,
Bat clopote de Aramă în Biserici și Mănăstiri
Sărsă- audă în 4:ARA-ROMÂNEASGĂ-și-
în-MOLDOVA de la
Prut și până la Nistru sub LUCEAFĂRUL
răsărit în
TUNELUL descoperit AZI de NOI ÎN
MUNTELE UNUI TEZAU.
Deschid ALBUMUL DE ARTĂ să-l privească
pe REGELE CAROL I
fotografiat în Salonul Galben așezat pe
TRONUL ROȘU sub
fereastră timpul deschisă să intre în Palatul
Voievodal CERUL ÎNVIERII,

Pe Scrinul Negru se află Manuscrisul Vechi
și Epistole
scrise în Evul Mediu de Voievozii Țării să
doresc
să le citească când vin zorile în Univers și pe
Pământ
să lumineze viața românească între Carpați,
Dunăre și Mare,

Regele Carol I

Când ascult orologiul antic ce anunță ORĂ
STRĂLUMINATĂ
pe Bulevardul Eroilor urc pe Muntele Văjrit
să culeg o floare
de colț să o duc REGINEI ELIS ABETA ce
se afla în
Sala Zănelor să citească lângă crini
CARTEA PRIMĂVERII,
Se luminează de ziua în CASTELUL
PELEȘ când coboară
din Trăsura Verde pe care-i pictat un vultur
de aur
REGELE CAROL I și REGINA ELISABETA
să intre
amândoi în Sala Dorului de daco-romanii
sculptați
în bronz de STRĂMOȘII NOȘTRI în trecu-
tul luminat de-o mare sărbătoare.
A intrat MAMA în Biblioteca Noastră să-mi
aducă
struguri, mere roșii și o pâine iar eu să o
privesc cu
drag când scriu un poem istoric așezat pe
Balansoarul de
Palmier din orizontul singurătății mele,
În Anticamera Culturii Române se află o

Vază cu Bujori
și Liliac alb și violet lângă Vitrina cu cărți
tipărite în
Tipografia Veacurilor să le respir parfumul în
aerul luminat de Lampa Fermeceată lângă
Flori.
Să visez ORAȘUL POTAISA unde m-am
născut în

CASA DE LUT să ascult SIMFONIA LU-
MINII lângă
Lampa cu Petrol aprinsă de BUNA
să lumineze CURTEA VECHE unde se află
MOȘU' sub stele,
Vin pe strada cu tei să mă întâlnesc cu Verii
mei
să privim împreună STATUIA REGELUI
CAROL I sculptată
în marmură albă și granit roșu în Zarea cu
Grădini
și Livezi înflorite în LUNA MAI pe DRUMUL
VERDE de unde se aude un concert de
vioară.
REGELE CAROL I coboară din Trenul
Dimineții în
MOLDOVA să intre în Mănăstirea PUTNA-
să ducă o cunună
cu sănzăiene și un buchet cu Narcise gal-
bene la
MORMÂNTUL LUI ȘTEFAN CEL MARE ȘI
SFÂNT
să le pună pe Lespedea albă pe care
se află o Pânză roșie - galbenă - albastră.
Vine să sarute CRUCEA DE AUR iar lângă
ICOANA LUI

ISUS CHRISTOS se roagă pentru
POPORUL ROMÂN iar de
sub oglinda cerului privește un Regiment de
Infanterie când
trece pe sub ARCUL DE TRIUMF sub
Soarele răsărit
să lumineze ANII DE RĂZBOI,
Urcă în TURNUL GLORIEI să-și am-
intească de
NUNTA REGALĂ cu PRINȚESA ELISA-
BETA, de
ALTARUL IUBIRII și de ODA BUCURIEI
cântată
de un TRUBADUR ROMÂN sub o fereas-
tră,
în zori se întoarce în PALATUL DE PIATRĂ
adusă din
Munții Carpați să intre pe Coridorul trecutu-
lui Valah
unde să o întâlnească pe REGINA ELIS
ABETA pe
TERASA MAGILOR în aerul Aleii cu
trandafiri roșii înflorite în
iarba unui vis cu Voievozi și cu Legende
scrise pe
Câmpul de Luptă de MARII EROI
Intru în MUZEUL DE ISTORIE MILITARĂ
să privesc PORTRETUL
REGELEI CAROL I așezat pe Peretele Al-
bastru între două
flori roșii înflorite sub candelabru de cristal
aprins în
trecut să iubesc AZI ȘI MĂINE PATRIA
ROMÂNĂ,
Vin la MASA CERULUI DIVIN să ascult o
muzică religioasă
cântată de ORGĂ să scriu o epopee despre
REGII și
REGINELE ROMÂNIEI în aerul străluminat
de
aurul din Apusenii bătrâni,
să trăiesc în ZILE ȘI NOPTI în EPOCA
MODERNĂ
să-mi aduc TIMP din OLIMP să
strălucască în poeme
și scrisori prin flacăra eternă ce arde în NE-
MURIRE
la SARGIMEZETUSA unde dacii au luptat cu
românii în aerul antichității și unde
s-a născut LIMBA ROMÂNĂ,
MĂINE călătorește în
TAXIMETRUL GALBEN
să cobor la SINAIA să privesc castelul
PELEȘ
construit de REGELE CAROL I sub
CURCUBEUL
ce luminează CASA REGALĂ și stejarii sec-
ulari
înverziti în cupola solară pe
Drumul Verde cu Vile albe și cu trei Fântâni

Fetița cu chibrituri

Adaptare după Hans Christian Andersen

Grigore Grigore

Era cumplit de frig și era seară
Târziu și-ntunecat. Urât afară

Doar o fetiță mai era pe stradă
Cu capul gol, descultă, prin zăpadă

Căci își pierduse marii ei papuci
În care până unde să te duci?

Pierduse unul când a traversat
Pe celălalt l-a dat unui băiat

„Leagăn să-l folosesc, doar dacă vrei
Când o să am și eu copii mei”

I-a zis băiatul foarte fericit
Pentru acest cadou draguț primit

Și-așa cu piciorușele ei goale
Mersea ținând chibrituri prinse-n poale

În șorțul vechi și cu-n chibrit în mână
Înfometată, înghețată zână,

Căci din trezit și până-n asfințit
Nu-i cumpărase nimeni un chibrit

Iar ea avea doar una din ispite
Să vândă cui îi cumpără, chibrite

Lumini strălucitoare la ferestre
Și-n ele bucuriile terestre

Și un miros de fragedă friptură
Și-o foame înghețată peste gură

Era Ajun de An, se tot gândea
Cum să-se-ntoarcă-acasă dacă ea

N-a dat chibrit și n-a primit bănuț
Ce liniște să aibă în pătuț

Când tatăl ei, știa că o s-o bată
C-o mai bătuse el și altădată

Deci rătăcită între două case
S-a ghemuit sub ea și-așa rămase

Îl era frig aici, dar și acasă
E-același frig când serile se lasă

Mănuțele-i erau ca și-nghețate
I-ar face bine un chibrit? Se poate

Să îl aprindă? Chiar, să în-
drăznească
Și degetele să și le-ncălzească?

Trase chibritul și-l frecă de zid
Lumini, deodată, calde se aprind

Stranii lumini o încălzesc din plin
Și-n ochii ei pătrund câte puțin

Vedea o sobă mare, de alamă,
Și-un foc arzând frumos, de pus în ramă

Și deodată flacăra se stinse
Ea alt chibrit se puse și-l aprinse

Și-n el văzu iubire fără ură
Și-o găscă –amețitoare, o friptură

Umplută și cu mere și cu prune
Venind spre ea, venind...biată min-
une

Care se stinse cu chibritul său
Și cum uitase gândul cel mai rău

Pedeapsa ce-ar ave-o de primit

Aprinse cu-ndrăzneală alt chibrit
Și se trezi stând undeva, pe jos,
Sub Pomul de Crăciun cel mai fru-
mos

Parcă îl văzuse ea vreodată
Când negustorul cel bogat l-arată

Și mii de lumânări ardeau, ce bine
Cu poze colorate-n magazine

Și toate, toate,...sau aproape toate
Spre ea păreau să fie îndreptate

Și ea-și întinse mâinile spre ele
Și toate-au dispărut spre cer, spre
stele

Doar una, pâlپاind, pătrunse gerul

Și-o urmă lungă și-a lăsat cât cerul

Și se gândi fetița-Cine moare?
Să fie cum a zis bunica, oare?

Și scăpără încă-un chibrit tăcută
Și se aprinse o lumină mută

Și în acea lumină argintie
Bunica ei apare cum o știe

Și luminoasă, dar și zâmbitoare
Și bună dar și mult prea sclipitoare

Și-atunci cuprinsă de puterea frigii
„Bunico-îi strigă cu dor bunicii-

la-mă cu tine, vreau să-mi fii aproape
Să nu dispari cât aș clipi din pleoape

Cum dispărură soba și friptura
Și Pomul cel frumos...cu-
ncărcătura...

Pe când chibritul, iară se va stinge

Căci lângă tine n.am de ce mă
plâng

Și-atunci bunica-n dragoste divină
O duse-n brațe prin acea lumină

Atât de sus și-atâta de departe
Unde nu- lacrimi și unde nu-i nici
moarte

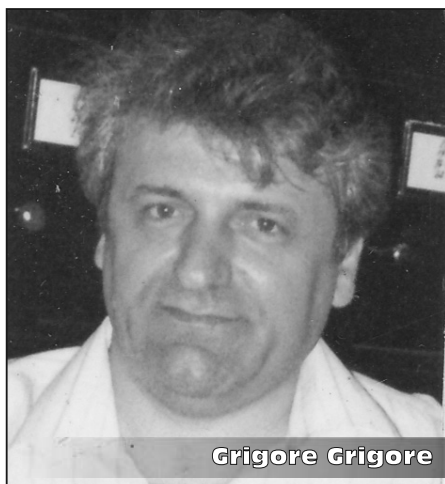
Și nu-i nici frig, nici foame și nici sete
Nici urmă de dureri și de regrete

A doua zi la colțul unei case
Zăcea fetița care se pictase

Cu-n zâmbet înghețat frumos pe față
De parcă ai fi zis că este-n viață

Și n-avea nimeni cum să înțeleagă
Că a plecat cu bunicuța dragă

Și-n ce Lumină timpul se destramă
Când Dumnezeu cel sfânt la el te
cheamă.

Grigore Grigore

Mă tem de tine sonet acrostih ■ sonet acrostih

Grigore Grigore

Credință coborâtă în statui

Mă tem de tine șoapta mea pătată
Aud ce sperî în loc ce-aud să spui
Nimic din ce-i al meu și-al nimănu
Oprit în maluri n-a fost niciodată.

Le spun ades cuvintelor ce nu-i
Efervescent în lumea mea ciudată
Și ce e foc, cenușă vânturată

Un gest sperând, un ochi închis, un semn
Nimic mai mult decât îmi cere clipa
Încât acela ce și-a pus aripa cu ea s-ajungă-
n-cer fără-un îndemn

Hotărâtor din piatră sau din lemn
În timp ce își încarcă-n raze pipa

CARUL DIVIN

Gheorghe Palei

Gheorghe Palei

O luminozitate pe care nu o mai întâlnisem... Uriașa ctitorie a cruciaților de la Marqab strălucea în soarele puternic pe vârful colinei la picioarele căreia vălura Mediterana. Apele dumnezeiești ale Mediteranei. Știam că am mai trăit în această atmosferă, începeam să cred-cu adevărat că am mai trăit o viață... Aveam să aflui că Marqab înseamnă o răscruce a frumuseții, un simbol sirian și că marea construcție numindu-se cândva Merghatum Castle, a aparținut cruciaților din Ordinul Ioaniților supranumiți Ospitalierii...

În jurul meu consistența pietrei și măreția colinei, pitorescul palmierilor verzi și cerul albastru conturau o eternitate în care mă aflam doar ca un mare admirator, îndrăgostit de vestigii, de mare, de miracolele Orientului, uitând în această sublimă măreție, tragica mea existență evanescentă.

Mediterana stăpânită cândva de fenicieni, albăstrește paradisiac la poalele colinei enorme, valurile încoronate cu mărgelile albe precum zăpada se răstoarnă și pier în albastrul intens și pe țăr-mul auriu, un abust poartă cu grație și splendidă ostentație câteva flori de cu-loarea rubinului.

Merghatum Castle... Câte priviri cumplite de Templieri severi vor fi trecut prin ferestrele castelului către nemuri-toarea nemărginire?

Sau câte priviri de dor ale vreunei copile îndrăgostite, nu se vor fi ațintit în depărtări întru așteptarea unei corăbii?

În curtea interioară fântăna adâncă, în care licărește misterios ochiul de apă, dovedește oricui că platoul de piatră de la această cotă înaltă a colinei este așezat pe o pungă de apă, fapt care a

*Era un delir al rozelor negre,
Enigmatic ca viața prințului DI
Lampedusa,
Era un bal la palatul Panteleon*

*Și o veghe la Donnafugata,
Când gheparzii dansau cotillioane
Pe capacele supierelor de argint
Și nici o trâmbiță nu vestea nopții
Moartea Prințului...*

făcut cu puțință viețuirea în marea fortăreață și suportarea asediilor. Nici aceste asedii nu au fost puține. Este atâta dramatism, atâta frumusețe, atâta istorie...

Drumul către Mormântul Sfânt este jalonat de astfel de construcții ale acelora care s-au îndârjit să cucerească pentru lumea creștină Ierusalimul. Acum, sub soarele Asiei, culorile se zvăntă într-o sărbătoare a spiritului într-o adevărată bucurie de adorație și frumusețe pământeană cum nici nu s-a mai văzut. Mă imaginez pentru moment, doar pentru câteva secunde, un călugăr războinic, înarmat cu spadă și cruce, orb la frumusețile din preajmă, Cavalier al unui astfel de ordin, devenit astăzi – hai să-i spunem – romantic, dar pe atunci un cumplit ambasador al fanatismului. Și în splendoarea acestei neasemuite și strălucite grandorii de acum, mă bucur că am plecat din Evul Mediu și poate numai în acest context îmi mai permit ca înțaiia oară să nu fiu de acord cu Magnificul care a exclamat: „O, tu întunecatul Ev Mediu, cât regret că nu am avut de trăit în cețurile tale!” ... Mai simplu și mai puțin școlit când în România ultimul „prinț” medieval din Europa de Est – cu ale lui celebre patru clase primare neterminate – își mângâie posesiv sceptrul, eu prefer lumina contemporană și admir sculpturile nemărginirii dincolo de jaloane, politică și timp! O asemenea senzație de complice la grandiozitatea naturii (nu uit nici că prin splendoare natura se auto-contemplă, așa cum prin Poeți omenirea se contemplă pe sine), mai pot trăi doar la mine în țară, privind marea de la Callatis, de lângă o casă din piatră de mare, care a fost cândva a profesorului de matematici Hurmuzescu, fiul unui profesor universitar din Tomis. Acolo măreția nemărginirilor îmi amintește că la Callatisau fost universități, gimnazii- cum susțin unii, Agora și stadioane, terme și biblioteci și că aici a studiat marele învățat Eratostene cel ce a calculat circumferința Pământului cu un

echer de raze și un raportor de pământ.

Tot la Callatis a studiat cel mai important geograf al acelor vremuri, al cărui nume pentru moment îmi scapă, ba nu, este Demetrios din Callatis care a scris douăzeci și patru de volume pierdute despre fascinantă geografie a Europei și a Asiei...

De aici, nemărginirea se poate compara cu alte nemărginiri pe care un spirit de om le poate contempla o viață întreagă și nu le poate cuprinde nici în vecinicia vieții de apoi.

De la Callatis la Marqab se poate ajunge pe calea zborului de pasăre migratoare cu poștalionul aerian, dar și pe calea navigatorilor pe mare, așa cum a călătorit Eratostene, drum pe care imaginația îl reface cu o dumnezeiască voluptate...

Ajuns în fascinația Mediteranei prin Bosfor și Dardanele, prin Egee și Marmara, pe cât sunt de insignifiant pe atât mă simt de teribil și chemat, iar simțurile mele anihilează modestia adevăratei mele micimi lăsându-mi bucuria de a fi pruncul evanescent al acestor fără de moarte mișcătoare cărări... Creație! Nu sunt altceva decât o caravellă cu pânzele arse, o carenă plutitoare-n albastru și venind până aici dinspre Callatis, așa cum a venit pe aceste fără de pulbere drumuri Eratostene către Egiptul Ptolemeilor, pentru a deveni un celebru custode al Bibliotecii din Iskenderun (Alexandria) am învățat rostul plutiții către un tărâm. Către un far! O, Doamne, în jurul meu, la cea mai ușoară adiere, înfrățirea murmurului de ape cu foșnetul elegant al marilor frunze din palmierii de pe colină, îmi pare un ecou al meșteșugului meu cântător cu măiestrie tradus în incontestabila măreție a splendorii în limba poemului de la Cutea de Argeș, care a fost și rămâne o Curte de Dor. Acolo s-a jertfit o nemărginire într-o candelă care se numește Ana, iar zidirea creștină are turnurile răsucite în infinitul pe care îl regăsesc pe colina de la Marqab și asta

mă face să nu mă mai simt departe de hotarele Argeșului și la mine acasă de parcă aici s-ar afla mormintele regilor noștri... Miraculoasă comuniunea noastră pe țări, generoasă aranjarea pe continente, adevărată așezarea în lume... Marqab, Callatis, Histria, Tyr... Nu departe insula Arruad! Nu departe Leuko Akte și Ugarittul! La fel de aproape cetatea Eressa! Nu foarte departe faima Siriei, Hallopa – orașul lui Elagabal, faima Mesopotamiei, Eufratul, iar strămoșii mei romani au fost pe aici lăsând elevate vestigii... Arcul de triumf al lui Septimiu Sever din Laodiceea numindu-se astăzi Latakia!

Nemărginire... Nemărginire... Dacă sunt în lumea exactă limite, ele nu vor sălășui niciodată în sufletul omului... Implacabil instalată în vârstele lui, limita e doar un jalon imaginar, o expresie convențională a imperfecțiunii... Din spectacolul grandorii de la Marqab și până la elevata eleganță de la Callatis, este o cale de mulți kilometri prin aer, de multe mii pe ape, dar o cale de o singură secundă în sufletul și mai ales gândul celui aflat aici, sau acolo... O, regretul că sunt captiv zidirii mele de țărână, oase, stele și fum mă ajută a pricepe că nimeni nu poate fi în același timp în ambele tribune de splendidă și nepieritoare priveliște.

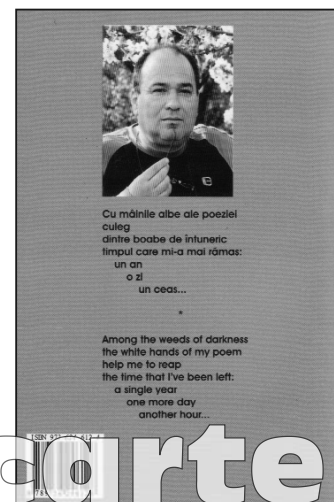
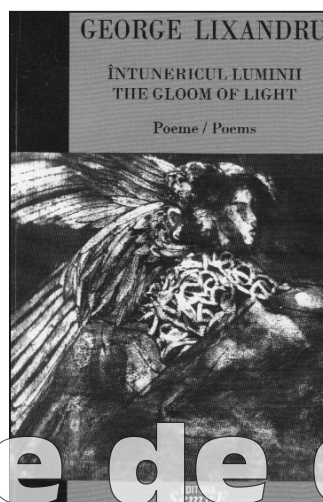
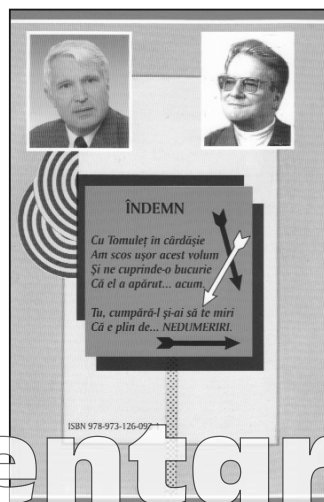
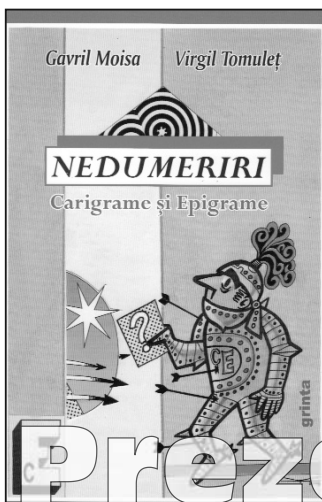
Nu știu cine eram înainte de a privi în apele Mării Negre de la Callatis... nu știu cine eram înainte de a privi albastrul Mediteranei de la Marqab...

Fascinat pentru tot restul de vrajă al zilelor mele, acum știu cine sunt. Sunt acel care am văzut ceea ce mulți nu cred că poate să fie văzut... Sunt cel care am crezut ceea ce mulți cred că nu poate să fie crezut!

Căci totul are o legătură de suflet cu blazonul lui Lampedusa, cu gândurile de la annacapi din San Michelle, legenda pământului zburător ce se cheamă Manole și fortăreața de la marqab așa cum apele văzduhului și ale mărilor au o eternă legătură pe Planeta Albastră a celor mai inspirate frumuseți din univers adunate în simțămintele jeruind de comori ale omului.

Poate nici Templierii Ospitalieri când în anul 1170 au ctitorit Merghatum Castle, coroana de piatră a mării coline de pe malul Mediteranei nu au trăit sensul întreg al încoronării colinei. Căci Marqab înseamnă Carul Divin...

**Siria, aprilie 1979
din volumul
„Povestiri de la mare”**

ÎNCERCARE DE PORTRET CU JURNAL DE TABĂRĂ

Olimpiu Vladimirov

Prietenii mei de la Târgoviște, mă roagă să scriu, după suflul meu, câteva rânduri despre Mihail I. Vlad. Poate se va opri din drum și își va întoarce, măcar pentru o clipă, fața spre noi...

În perioada anilor 70-80, fostele Comitete Județene pentru Cultură și Educație Socialistă organizau tabere de documentare și creație literară (județene sau interjudețene) pentru membrii cenaclurilor literare (profesori, tehnicieni, funcționari, studenți). Obiectivul lor major, în limba de lemn a propagandei de partid, era „cunoașterea tot mai directă și adâncă a vieții și muncii poporului nostru, dobândirea unei bogate experiențe sociale prin participarea nemijlocită a scriitorilor la activitatea diferitelor compartimente ale societății, condiție pentru a crea opere capabile să dăinuie și să îmbogățească patrimoniul cultural”.

Astfel, la prima ediție a unei asemenea tabere, programată în luna iulie 1977 la Sf. Gheorghe – Deltă, județul Tulcea, au participat cenaclisti din Târgoviște, Brăila, Isaccea, Sulina și Tulcea. Printre

aceștia și Mihail Vlad.

Diminețile erau destinate orelor de plajă și vizitelor de documentare la o serie de unități economice și sociale din comună (secția piscicolă, punctele de colectare ale peștelui, farul, căminul cultural, biblioteca, consiliul popular), iar după amiază ne întâlneam la sediul școlii generale pentru lecturi din propriile scrieri și schimburi de opinii despre viața literară. Erau invitați redactori ai revistei „Tomis” (Constanța) sau importanți oameni de cultură din județ (prof. dr. Mihail Gheorghe, doctor în folclor, împreună cu soția).

Într-o bună după amiază Mihail I. Vlad, vădit emoționat, scoate o coală A4 îndoită pe jumătate și ne citește un... „Jurnal”, Sf. Gheorghe, nr. 1/27 iulie 1977, cu rubrici precum „Reportaj”, „Cronică”, „Șantier literar”, „Lirică feminină”, „Poșta (redacției) veselă”, și subtitluri mai mult sau mai puțin patetice „vacanță literară sau tabără de creație?”, „totul pentru o victorie a spiritului creator!”, „pe când ceilalți colegi de tabără vor edita un modest jurnal?”.

Undeva, „prea-plinul” din el izbucnise! Tabăra trebuia să aibă și o publicație pro-

prie! Melancolicul suav-depresiv care trăia din tensiuni și nu din gesturi orgolioase, avea nevoie de parteneri și prietenii, găsind ocazia deosebită de a face un lucru vizibil, important și armonios.

„Jurnalul” a trecut din mână în mână cu exclamații de admirație, fiecare găsindu-se cu un vers propriu sau într-o vorbă de duh, făcându-se „impresionante” planuri de viitor, fiindcă poetul anunța într-un chenar îngroșat că „numărul viitor al <<jurnalului>> va apărea în 1978 la Malu cu Flori – Dâmbovița”. Alături, drept cheazășie, se prezenta colectivul de redacție: Silvia Cerbu, Minodora Crăciun, Romulus R. Georgescu – Gandy, Alexandrina Dinu, Mihail I. Vlad (redactor responsabil).

Era o deschidere pe care M. I. Vlad o umplea cu măsura firii sale. Peste timp, poate ca reale împliniri a încercat în redacția revistei „Târgoviștea” sau a editurii „Macarie”.

Se spune că poezii dispar cu adevărat doar atunci când le uităm versurile... De aceea păstrez și port, din vara aceea fierbinte, cu o strângere de inimă, din iubire, gândurile poetului din „Descântec”: „Toate stelele să stea / Stea căzătoare

**Mihail I. Vlad
1947-2006**

stea... / Stea căzătoare stea / Din cer să cobor / Cu aripi; cerul să-l lovești / Orice om frumos, / Orice bărbat fălos... / Orice om fălos, / Orice bărbat frumos, / Să nu poată sta / Până nu mă vedea / Și pe mine m-o lua”.

POETUL

Poetul circula
mai ales nepoftit
pe străzile vieții,
circula pe oricare
posibilă arteră
de suflut.

Boala lui e plecarea:
oprește orice necunoscut
și îi dă binețe,
în fiecare om întâlnit
descoperă visele
cât o țară.

Deschide ușile,

Închide ferestrele,
închide ușile,
deschide ferestrele;
despre el nimeni
nu știe ce să creadă,
măcar dacă are șansa
de a reveni
la ușa lui de început.

E atâta dezordine
în ordinea lui,
oricum, credeți-l pe cuvânt,
traversează într-o noapte
și raiul și iadul.

Îi merg umerii înaintea
Poetului
Odată cu visele...

LE POÈTE

Le Poète circulait
Surtout sans invitation
Sur les rues de la vie
Il circulait sur n'importe quelle
artere de l'âme.
Sa maladie est le départ:
il arrête chaque inconnu
pour le saluer,
il découvre des rêves
interminables
chez les individus
rencontrés.
Il ouvre les portes,
Il ferme les fenêtres,
Il ferme les portes,

Il ouvre les fenêtres :
Personne ne sait
que penser de lui,
ni même s'il aura la chance
de revenir
dans son noyau.
Il y a tant de désordre
dans son ordre,
de toute façon
il traverse en une nuit
le paradis et l'enfer.
Il marche les épaules en avant
et les rêves aussi
le Poète...

**Traducere de
IULIA GIURGII**

ÎN SINGURĂTATE

**În memoria poetului
Sergei Esenin**

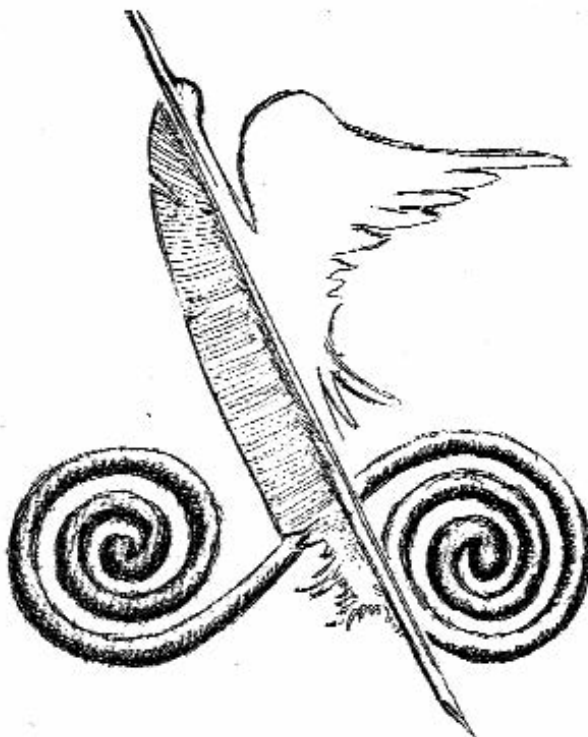
Am zburat adânc,
adânc
printre oameni
și mi-au rămas aripile
pe buzele lor.
Iată, aștept golit de tinerețe
vindecată ca o rană
să-mi desfacă cercurile
din copaci
să mă înalț către timp.

Legenda ta, Serghei, mă apară:
În singurătate
desenez o lume
și peste tot
îmi văd frații...

**CÂNTEC PENTRU
NELINIȘTILE IUBITEI**

Ce știți voi ?

Azi noapte
mi-am ucis în glas tăcerea,
mi-am trăit scrisorile rupte
în drumurile lungi,

de fără întoarcere.

Ce știți voi ?

Aseară am alungat
trenul ce călătorea
în mine,
mi-am fluierat
glasurile în tihnă
și m-au visat
cu mâna
în afara nopții...

**DESCULȚ PRIN CHIȘINĂU
- Domnicutei -**

După atâtea corigente
și examene amânate
la Istoria României,
iată-mă
desculț și orb,
prin Chișinău.
Desculț și orb
în noapte,
singur,
mult prea singur
printre frații de sânge,
Doamne!

**Chișinău,
septembrie 1997**

"De-a râsu-plânsu", o carte de povestiri pentru toate vârstele

Manina Leășu

"De-a râsu-plânsu" este o carte în care narațiunea alunecă singură atât de lin și natural, încât tot timpul am avut senzația că aud glasul doamnei Alexandrina Dinu, spunându-mi fiecare poveste la o întâlnire relaxantă, în miez de iarnă, cu o cană de ceai fierbinte în mână. Prin urmare, știu că a crezut în fiecare cuvânt pe care l-a scris, a simțit fiecare silabă vibrând, a scris o carte cât se poate de reală.

Discursul cald, afectuos, personajele conturate cu precizia unui psiholog care s-a lepădat însă de termenii științifici: toate acestea vin de la sine într-o carte pentru toate vârstele. Sunt 6 povestiri separate, tablouri de viață din care personajele se desprind și capătă forță, 6 povești care ar deveni lejer tot atâtea romane, ținând cont de ușurința cu care sunt puse în pagină și talentul narativ al autoarei. Sunt situații în care fiecare cititor se poate regăsi, unele mai recente,

altele ceva mai vechi, cu o atmosferă care te cucerește pe loc. Este o carte în care umorul este prezent, iar personajele, cu bune și cu rele, sunt conturate cu multă înțelegere și chiar cu dragoste.

Acolo unde eleganța doamnei Dinu nu a lăsat-o să spună verde și răspicat ce crede despre oameni care vor să se impună într-o societate pragmatică, în care valoarea nu este un criteriu de afirmare, apelează la animale. Astfel, construiește o întreagă societate la nivelul unei gospodării în care porcul și jigodia aspiră la posturile de conducere. Iar când societatea îi devine ostilă și îl înlătură, Jigodia pleacă în altă gospodărie, sperând să aibă mai mult noroc. Cât despre porc, toți așteaptă să treacă lunile și să vină Crăciunul pentru a scăpa și de ifosele acestuia. Singurul muncitor, apreciat doar de Țepos, câinele de lângă gard, este calul. El însă nu se gândește să conducă animalele din curte, iar acestea nu-i văd calitățile. "Îi plăcea calul că muncește mult și, de obosit,

Alexandrina Dinu

adoarme în picioare, nu supără pe nimeni. Doar Jigodia îl latră, să știe și calul că e și el pe acolo".

Așadar, cei care doresc să se refugieze, preț de două ore, într-o lume

cu personaje puternice, cu situații tragice-comice și au nevoie de o poveste relaxantă, în care dialogul fascinează prin naturalețe, se pot apleca cu încredere asupra acestei colecții de povestiri.

MIREASMA LVI DUMNEZEU

Ionuț Caragea

Ionuț Caragea, Québec

Azi, Dumnezeu are mireasmă de cetini de brad
Sângele se rășină, ți se lipește de palme
Verdele vieții înțeapă
Durerile-s calme și globuri mici
Pământeste
Strălucesc cu altă culoare
Printre stelele cerului
Ți se pare că Ești și adie o boare
De înșururare
Azi, Dumnezeu are un moment de răgaz
Pentru cei care sunt aflați la necaz

Pentru cei care-au uitat
Să mai spere... la zile și nopți
La iubiri efemere
Azi, de Crăciun, va renaște Iisus
Azi, ținem cu toții privirile-n sus
Cu ruga pe buze, să cadă o stea norocoasă
S-avem ceva de-ale gurii pe masă
S-avem poezie și vin de butuc
Să bea și cei ce s-au dus și se duc
Acolo, departe, să colinde în Rai
Acolo, și tu, iubito, erai și ai coborât
Pe Pământ doar o dată.

Important ■ Important

Ca urmare a unor cauze obiective, revista „Climate literare” este nevoită, ca începând cu acest număr, să iasă de sub egida Societății Scriitorilor Târgovișteni. În consecință, Caseta redacțională va trebui reformulată, în numărul prezent fiind parțial inserată.

Dacă va fi cazul, vom putea acorda, tot aici, explicațiile necesare.

Ion Iancu Vale

**Acest număr apare și cu
sprijinul financiar al
executorului
judecătoresc
Claudiu Duică.**

Climate literare

Colegiul redacțional

Fondatori
Ion Iancu Vale
Sebastian Drăgan
Mircea Cotârță

Redactor șef
Grigore Grigore

Redactor șef adjunct
Romulus Gandy Georgescu
Gheorghe Palel

**Secretar general
de redacție**
Nicu Tănase

Adresa redacției:

**Aleea Arcașilor, bl. 36,
sc. B, ap. 23, Târgoviște, România**

Telefon

0722 702 578, 0741 732 122

E-mail

ionlancuvale@yahoo.com

**ISSN
1843-035X**

**Răspunderea
deontologică
a materialelor
publicate aparține
exclusiv semnatarilor**

Tehnoredactare

DEVSOFT

**Telefon
0727 800 002**

**E-mail
devsoft.ro@gmail.com**

**Florin-Lucian Dragoș
Comșa-Emanuel Bârligă**

Revista **Climate Literare**
apare cu sprijinul financiar al
S.C. Maco Prodimpex S.R.L.,
producător de uși metalice
pentru locuințe.
Pantilimon-București

**Președinte,
Marcel Ursu**

ZIUA INTERNAȚIONALĂ A BIBLIOTECII ȘCOLARE LA TÂRGOVIȘTE

În perioada 22 – 23 octombrie 2008 Biblioteca Casei Corpului Didactic – Dâmbovița împreună cu Inspectoratul Școlar Județean – Dâmbovița a organizat o manifestare județeană cu prilejul Zilei Internaționale a Bibliotecii Școlare.

Activitatea s-a desfășurat la Casa Corpului Didactic Dâmbovița pe 22 octombrie, într-un cadru festiv cu participarea bibliotecarilor școlari, bibliotecarilor publici, cadrelor didactice și elevilor din județ.

Au fost rostite mesaje de întâmpinare din partea Casei Corpului Didactic – Dâmbovița prin bibliotecar Manuela Dragoș și director prof. Diana Diaconu, din partea Inspectoratului Școlar Județean – Dâmbovița prin insp.șc. gen.adj. Maria Dragomir, și din partea Bibliotecii Județene „Ion Heliade Rădulescu” Dâmbovița prin director prof. Carmen Vădan și bibliotecar metodist Vlăduț Andreescu.

Din program au făcut parte lansări și prezentări de carte și reviste literare, sesiune de comunicări și referate, momente artistice susținute de elevi coordonați de bibliotecarii școlari, expoziție de desene ale elevilor cu tema „Cartea și biblioteca școlară” și „Personajul meu preferat” expoziție coordonată tot de bibliotecarii școlari.

Sesiunea de comunicări și referate a avut ca temă „Rolul bibliotecii școlare în cadrul procesului instructiv-educativ al elevilor”

Dintre lucrările prezentate amintim:

■ În contra direcției de astăzi sau despre unele cauze ale „crizei” lecturii – prof. Victoria Vârtopeanu, prof. Daniel Tache, Colegiul Național „Constantin Carabella” Târgoviște

■ Rolul bibliotecii școlare în cadrul procesului instructiv-educativ al elevilor – Portofoliu – prof. Ion Crinel Pîrlea și elevi ai Școlii cu clasele I-VIII - Racovița

■ Relația de colaborare în activitatea bibliotecilor școlare și secția de împrumut copii „I. Al. Brătescu-Voinești” a Bibliotecii Județene Dâmbovița – bibliotecar

Rodica Alexandru și Camelia Petre

■ „Dialog târgoviștean” revista Școlii „Tudor Vladimirescu” – 10 ani de existență bibliotecar Mariana Grigorescu, Școala „Tudor Vladimirescu” Târgoviște

■ Biblioteca școlară. Trecut, prezent și viitor – bibliotecar Dana Monea, Liceul Teoretic „Mihai Vitezul” Vișina

■ Salvați biblioteca școlară! – bibliotecar Vera Căpruciu, Colegiul Național „Nicolae Titulescu” – Pucioasa

■ Cartea vs. Internet – bibliotecar Mihaela Murgu, Grup Școlar Industrial Pucioasa

■ Biblioteca școlară între tradiție și exigențele U.E – bibliotecar Mariana Calomfirescu, Grup Școlar „Voievodul Mircea” Târgoviște

■ Cartea ca modalitate a ființării omului și a societăților moderne – bibliotecar Nicoleta Grigorescu, Școala „Nicolae Grigorescu” Titu

Au fost acordate diplome bibliotecarilor care au participat la concursul Cel mai bun bibliotecar școlar. Premiul cel mare a fost atribuit bibliotecarilor din Târgoviște: prof. Elisabeta Marin de la Școala „Radu cel Mare” și Mariana Grigorescu de la Școala „Tudor Vladimirescu”.

Au fost prezenți din partea revistei „Climat literar” poezii Ion Iancu Vale și Romulus Gandy Georgescu.

Activitatea a fost mediatizată de toată presa dâmbovițeană.

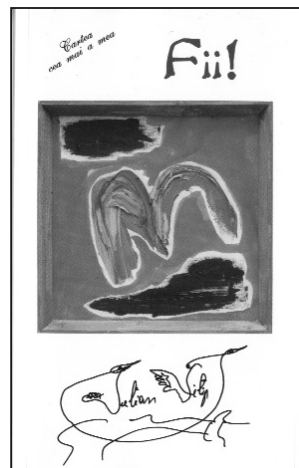
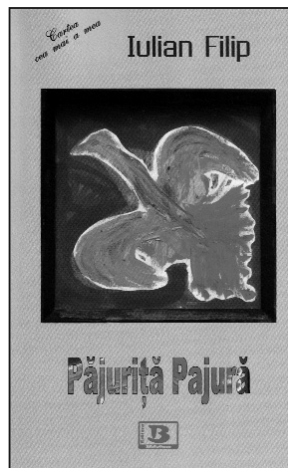
Manifestarea a continuat pe 23 octombrie la Școala „Vasile Cârlova” din Târgoviște cu un program coordonat de bibliotecar Magdalena Popa, ce a cuprins: o activitate cu elevii sub formă de concurs, dramatizări și recitări din literatura română clasică, repere istorice ale școlii și a revistelor sale de-a lungul timpului, expoziții de carte și desene realizate de elevi, prezentarea colecțiilor și a activităților desfășurate în cadrul bibliotecii, referate susținute de bibliotecarii școlari. Acțiunea s-a încheiat cu înmânarea adeverințelor de participare, impresii despre activitatea desfășurată, discuții cu problematică de specialitate.

Manuela Dragoș

Poetul Iulian Filip din Chișinău, prezent de Ziua Marii Uniri la Târgoviște

Ultima lună a anului 2008 a însemnat pentru Târgoviște o lună cu notabile evenimente culturale. Una dintre ele a fost în mod sigur cea din 1-2 decembrie, care prin prezența poetului Iulian Filip, venit de la Chișinău, a colorat puternic Ziua Marii Unirii, în rest foarte palid marcată în vechea cetate de scaun. Poetul a fost însoțit de către Ludmila Popa, directoarea bibliotecii „Târgoviște” din Chișinău, de către prozatorul și editorul Ion Mănescu și de cineastul Victor Buja.

Iulian Filip, un „om de cultură orchestrală”, de o reală și incontestabilă valoare, în prima zi a prezenței sale la Târgoviște a vernisat o originală expoziție de grafică și pictură și și-a lansat cartea duplex de poezie „Fiii, Pajuriță Pajură”. Acțiunea a avut loc la Muzeul de Istorie al Complexului Muzeal „Curtea Domnească”, unde directorul acestuia, Ovidiu

Cîrstina, a oficiat onorurile de gazdă și a făcut prezentarea artistului. A fost de față și profesorul Mihai Stan, președintele Societății Scriitorilor Târgovișteni (al cărei membru este și Iulian Filip), având alături mai mulți scriitori locali, care au analizat critic opera artistului moldav.

A doua zi, pe 2 decembrie 2008, grupul din Republica Moldova a participat, în prezența unui numeros auditoriu și la sesiunea națională anuală a Bibliotecii Județene „Ion Heliade Rădulescu”, monitorizată de noua directoare a bibliotecii, doamna Carmen Vădan.

Și acest moment, în care multe și importante personalități culturale au susținut comunicări de profil a fost polarizat de spiritul debordant al poetului, pictorului, muzicianului și oratorului Iulian Filip.

Ion Iancu Vale

Impresie

Raluca Roșu

Am mai scris odată despre toamnă.... dar atunci mă simțeam mai bine... era la început și eram naivă :), nu erau atâtea frunze uscate pe jos... nu era așa frig, a urmat o perioadă de primăvară în toamna asta, dar a trecut și ea! Încep să simt fiecare vibrație a vremii, poate de asta nici nu mă simt bine și nici nu sunt în cea mai bună formă! Iarna este anotimpul meu preferat, o aștept cu nerăbdare și poate odată cu venirea ei o să pot vedea curtea liceului în

care stau (la cămin) aleea fără atâtea frunze uscate... care mi-au plăcut doar o singură dată, când am realizat că timpul trece iar eu trec odată cu el, și în acest fel se pierd unele lucruri și câștigăm altele, dar niciodată nu exista un echilibru corect între cele două. Curios este faptul că mi-a plăcut imaginea frunzelor pe jos în momentul în care realizarea mea nu era tocmai una bună... poate doar pentru purul și simplu fapt că imaginea vizuală era una foarte naivă, cea a unui copil care trece în fugă prin ele :)

M-am gândit de multe ori la toamnă și la cum aș putea să o asociez unor stări:

- toamna începe școala;
- toamna îți dă o stare de melancolie;
- toamna picăturilor de ploaie;
- toamna aduce vântul care îți bate în suflet;
- toamna este anotimpul amintirilor;
- toamna surâzi rece;
- toamna și pași străini pe străzi pustii. Și lista ar putea continua!

... și sfârșitul postului suna cam așa: mă duc să îmi culeg visele în roz...

Raluca Roșu